
i & Krista Korkiakoski

Malliston suunnittelu ja valmistus omalle vielä kuvitteelliselle tuotemerkillle

Krista Korkiakoski

Opinnäytetyö

Ammattikorkeakoulututkinto

i & Krista Korkiakoski i & Krista Korkiakoski i & Krista Korkiakoski i & Krista Korkiakoski i & Krista Korkiakoski

Krista Korkiakoski

i & Krista Korkiakoski

Malliston suunnittelu ja valmistus omalle vielä kuvitteelliselle tuotemerkille

Opinnäytetyön aiheena oli naisten pienmalliston suunnitteleminen ja valmistaminen tekijän omalle, vielä kuvitteelliselle tuotemerkille. Malliston luomisen tavoitteena oli hahmotella tekijän haaveileman tuotemerkin tyyliä ja luonnetta. Mallisto sisältää 13 tuotetta: kaksi takkia, kahdet housut, kaksi pitkää mekkoa, kaksi lyhyttä mekkoa, trikoopaidan, topin ja sifonkisen paidan. Vaatteista kootut kymmenen asukokonaisuutta valokuvattiin järjestetyissä studiokuvauksissa. Mallisto esiteltiin kuvausmateriaalin avulla tekijän luomassa blogissa. Työhön on koottu kaikki työvaiheet malliston ideoinnista blogin julkaisemiseen.

Oman mallistonsa vaiheiden lisäksi tekijä on perehtynyt työssään kahteen muuhun suunnitteluprosessiin. Ensimmäisessä käsitellään alan kirjallisuuden avulla perinteiset malliston suunnitteluprosessin vaiheet. Toinen suunnitteluprosessi käsittelee näytösmalliston suunnittelua tunnetussa pienyrityksessä tekijän omien työharjoittelukokemusten pohjalta. Lopuksi tekijä vertailee suunnitteluprosessien eroavaisuuksia kaavioiden avulla.

Tekijä on tyytyväinen syntyneeseen mallistoon. Sen tuotteista kaupallisuus yhdistyy luontevasti kokeileviin yksityiskohtiin ja materiaalivalintoihin. Lopputulokset on tekijänsä näköinen ja toimii hyvänä työnäytteenä tulevaisuutta ajatellen.

Sivumäärä/liitteet: 56/1

Asiasanat:
Vaateusmuotoilu, Suunnitteluprosessi, Mallisto, Blogi

Krista Korkiakoski

i & Krista Korkiakoski

Designing and manufacturing a collection for the author's own imaginary brand

The aim of the final project with thesis was to design and manufacture a small women's collection for the author's own imaginary brand. Another goal was to outline the brand's style and character. The collection consists of a overcoat, leather jacket, two trousers, two long dresses, two short dresses, jersey shirt, t-shirt, top and a chiffon blouse. Clothes were photographed in a studio. Finally the collection was introduced in the author's blog.

The author also dealt with the designing process of a traditional collection and that of an exhibition collection for a small well-known company. The discussion of the first one was based on professional literature and the second one, on the author's practical training. In the thesis, the author compares design processes with each other.

The author is satisfied with the collection. Commercial and experimental-details were combined in the productions in a natural way. The end result possesses the author's signature style and provides a great sample of her work in the future.

Pages/Appendices: 56/1

Keywords:
Clothing design, Designing proces, Collection, Blog

Sisällys

1. Johdanto	2		
2. Mitä on vaatetussuunnittelu?	3		
2.1 Mallistojen ja kokoelmien suunnittelu	5		
2.1.1 Herääminen	5		
2.1.2 Ideointi ja tarinat	7		
2.1.3 Värit	9		
2.1.4 Materiaalit	11		
2.1.5 Yksityiskohtainen suunnittelu	13		
2.2 Näytösmalliston suunnittelu ja valmistus pienyrityksessä	16		
2.2.1 Malliston suunnitteluun vaikuttavat tekijät	16		
2.2.2 Suunnittelu- ja valmistusprosessit käsi kädessä	17		
3. Oman malliston suunnittelu ja valmistus	19		
3.1 Ideointi	20		
3.2 Malliston suunnittelu	22		
3.3 Malliston valmistus	25		
4. Erilaisten suunnitteluprosessien vertailua	33		
4.1 Kaaviot suunnitteluprosesseista	34		
4.1.1 Perinteinen suunnitteluprosessi	34		
4.1.2 Näytösmalliston suunnitteluprosessi pienyrityksessä	35		
4.1.3 Oman mallistoni suunnitteluprosessi	36		
4.2 Suunnitteluprosessien vertailua	37		
5. Malliston esittäminen sähköisesti	39		
5.1 Näkyvyyttä blogilla	40		
5.2 Malliston kuvaukset	42		
5.3 Oman blogin luominen	44		
6. Pohdinta	53		
Lähteet	54		
Kuvat ja kaaviot	55		
Liitteet			
LIITE 1 Kuvausmateriaalit			

1 Johdanto

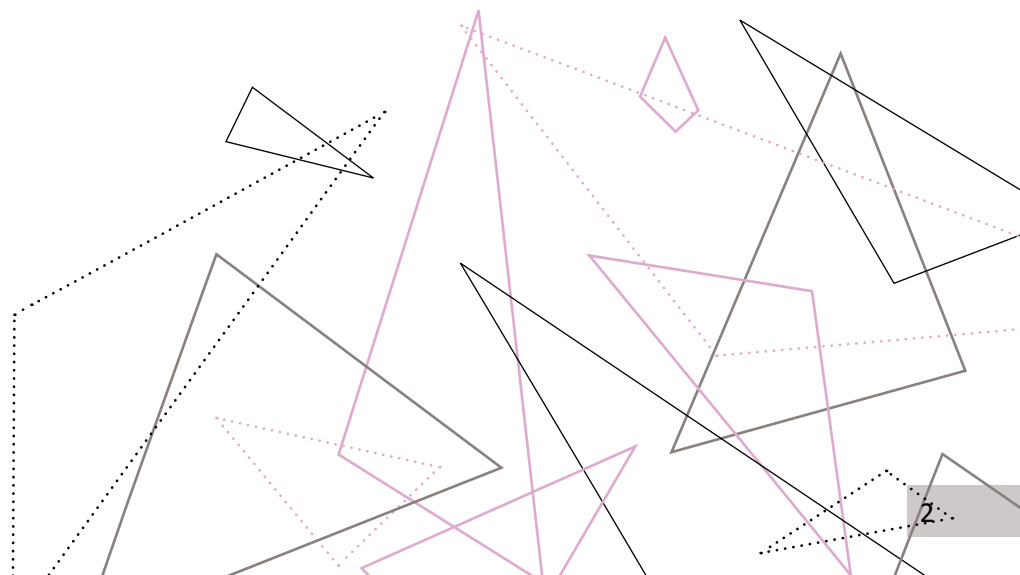
Alkuvuodesta 2010 kirjoitin aihekuvauksen tulevasta opinnäytetyöstäni, vaikka aiheesta ei ollut vielä tietoakaan. Suurpiirteinen aihekuvaukseni ei sulkenut minkäänlaisia ovia, mutta ei myöskään avannut niitä. Annoin asian olla, enkä yrittänytkään kevään ja kesän aikana pakottaa itseäni tekemään hätiköityä aihevalintaa. Uskoin ja toivoin, että työharjoitteluni syksyn 2010 aikana johdattaisi minut johonkin suuntaan ja niin lopulta kävikin.

Alun perin haaveilin tekeväni opinnäytetyöni jollekin yritykselle. Harjoittelupaikkani myötä pääsin tutustumaan merkittävään ja tunnettuun suomalaisyritykseen, joten kuvittelin opinnäytetyön tekemisen kyseiselle yritykselle olevan itsestäänselvyys. Muutaman viikon työskentelyn jälkeen kuitenkin tajusin, mitä haluan ja mitä minun tulee tehdä. Haluan luoda oman malliston ja tehdä sen itse parhaaksi näkemiäni työtapoja käyttäen. Imin oppia harjoittelupaikasta jokaisella solullani, keräsin tietoa menetelmistä ja havainnoin toimintaa. Niinpä 14 työviikon jälkeen olin valmis aloittamaan opinnäytetyöni tekemisen.

Kirjoitin aihekuvaukseni kokonaan uusiksi. Nyt mitättömien lauseiden paikalle tulikin selkeää tekstiä. Päädyin suunnittelemaan ja valmistamaan omalle, vielä kuvitteelliselle tuotemerkillä hiukan kokeellisen, mutta myös kaupallisen naisten vaatemalliston. Oman suunnittelu- ja työprosessieni lisäksi päätin käsitellä työssäni myös muita työtapoja. Aluksi esittelen perinteiset menetelmät, joita alan kirjallisuus opettaa suunnittelutyöstä. Tämän jälkeen kerron harjoittelupaikassani näytösmalliston suunnitteluun ja valmistukseen

käytetyistä työtavoista. Lopuksi vertailen suunnitteluprosessien eroja kaavioiden avulla. Käytän kaavioiden pohjana Pirkko Anttilan käsityön ja muotoilun suunnittelun ja valmistuksen vaiheita käsittelevää teoreettista mallia (Anttila 2000,150).

Halusin opinnäytetyöni olevan mahdollisimman hyödyllinen minulle. Olen nähnyt opiskeluvuosiensa aikana paljon vaivaa koulun eteen ja haluan päättää sen työhön, joka on muutakin kuin pakollinen koulutehtävä. Työni myötä syntyvä mallisto tulee olemaan merkittävä tekijä etsiessäni omaa paikkaani tulevaisuudessa. Sen avulla haluan selvittää, mille tielle minun tulisi lähteä valmistuttuani Olen varma, että perustan oman yrityksen ja tuotemerkin, mutta milloin nyt, tulevana keväänä vai vasta vuosien päästä. Malliston suunnittelun kautta alan etsiä raameja haaveilemalleni tuotemerkillä. Minkä tyyliä vaatteita haluan suunnitella, kenelle, miksi ja mistä materiaaleista, sekä onko minusta ylipäättään pienmallistojen suunnittelijaksi. Opinnäytetyöni tarkoituksena on siis myös selkeyttää suunnitelmiani ja saada paketoitua ideani ja ajatukseni samaan pakettiin.

2 Mitä on vaatetus suunnittelu?

Ana Nuutinen luonnehtii kirjassaan *Edelläkävijät* (2004, 95) vaatetus suunnittelun olevan taiteen ala. Ala, jossa vaatteiden ja pukujen suunnittelu perustuu tekijän tietoihin ja taitoihin. Olen itse asiasta samaa mieltä. Mielestäni vaatetus suunnittelijat ovat taiteilijoita, joiden työvälineinä ovat värit ja materiaalit. Nämä taiteen tekijät vaatetus suunnittelijat, muodin luojat, designerit ja muotoilijat tekevät ammattinimikkeistä ja koulutuksen eroavaisuuksista huolimatta töitä saman, yhteisen päämäärän eteen. He haluavat tuoda esille pukeutumisen mahdollisuudet ja vaikuttaa niillä ihmisiin sekä vallitsevaan aikaan. Vaatetus suunnittelijoiden työn haasteena on muodissa tapahtuvien muutosten ennakoiminen, niiden ajankohtien määrittely sekä niitä omaksuvien ihmisten tavoittaminen. Olen poiminut kolme erilaista vaatetus suunnittelun linjaa. Pienten kuvausten avulla aion hahmottaa suunnittelutehtävien erilaisuuden sekä alan moninaisuuden.

Haute couture-muodin luojat ovat alan ehdotonta eliittiä. Suunnittelijoiden omien ideoiden toteuttaminen ja asiakkaan persoonallisuuden korostaminen ovat suunnittelutyön keskeisimpiä asioita (Guerin 1987, 234). Couture-luomuksilla ei yritetä tavoitella vallitsevia muotisuuntia tai trendejä, vaan ne sitoutuvat ajallisesti nykyhetkeen tai tulevaisuuteen. Couture-vaatteiden valmistaminen muotitalojen omissa ateljeissa parhailla mahdollisilla käsityötaidolla tekee niistä arvokkaita puettavia taideteoksia. Vaatteiden ideointi-, luomis- ja valmistusprosessit ovat kietoutuneita toisiinsa. (Nuutinen 2004, 48.) Haute couture kokoelmien vallitsevasta muodista erottuvia näkemyksiä seu-

rataan maailmanlaajuisesti, mikä tekee alasta johtavan muodin edelläkävijän.

Teollisen vaatetus suunnittelijan tavoitteena on luoda kiinnostavia ja kaupallisia mallistoja, yrityksen asettamat rajoitukset huomioon ottaen. Mallistojen materiaalit on käytettävä mahdollisimman taloudellisesti, valmistuksen on tapahduttava sujuvasti ja tuotteet on saatava siirtymään kuluttajille oikeaan aikaan. Koko suunnittelu- ja valmistusprosessin tärkein tavoite on saada mahdollisimman suuri voitto. Teollinen tuotesuunnittelu on järjestelmällisesti etenevää toimintaa. Työlle asetettavat tehokkuusvaatimukset tekevät työskentelystä sesongista toiseen samanlaista, eteenpäin pyrkivää ja täsmällistä, tuotantoa tukevaa työtä. Teollisen vaatetus suunnittelijan luova toiminta muuntuu teollisen prosessin standardien ja vaatimusten avulla kaupalliseksi kokoelmaksi. Useimmin teollisen suunnittelija roolina on suunnittelutyön tekeminen anonyymisti. Suunnittelijat seuraavat couture- muodin esikuvia sekä muodin markkinoiden ja tyylien kehitystä tehden niistä sesonginhenkeen sopivia sovelluksia. Työskentely on lähitulevaisuuteen tähtäävää. (Nuutinen, 2004, 52-53.)

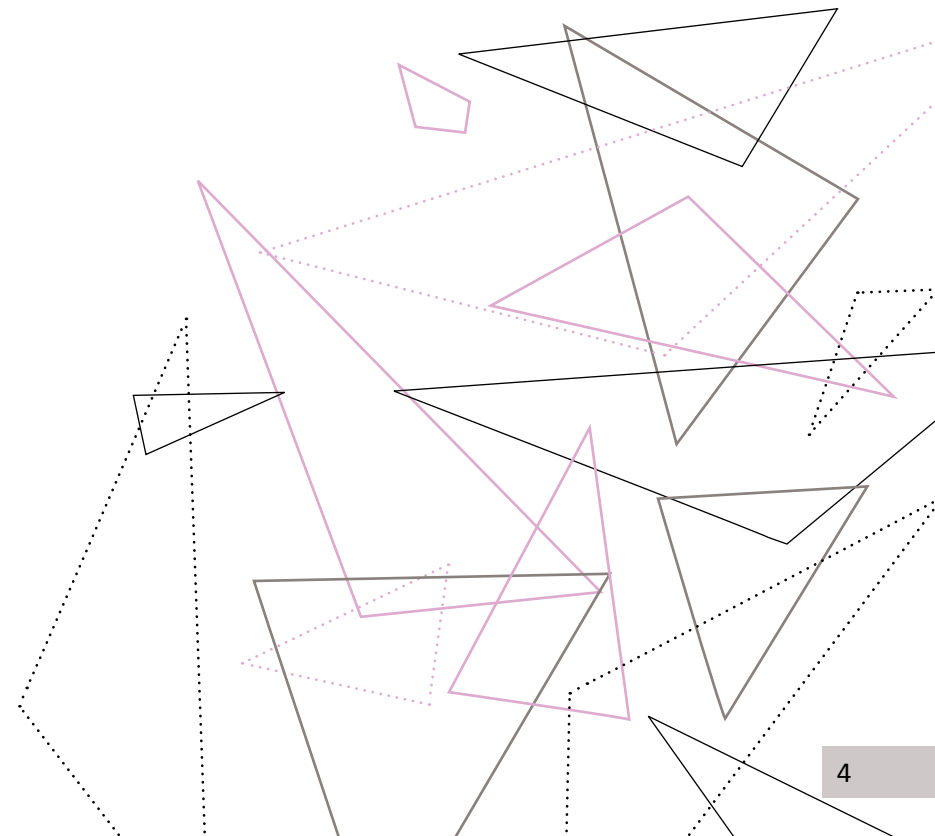
Konseptisuunnittelu on tuotesuunnittelunomaista toimintaa. Sitä tehdään ilman tavoitteita tuotannosta tai tuotteiden markkinoille tulosta (Nuutinen 2004, 56). Konseptisuunnittelijat luovat tulevaisuuden muotikonsepteja ja tuoteideoita. Kriittisen ja vastuullisen suunnitteluasenteen avulla on mahdollista ennakoida erilaisia tulevaisuuden ilmiöitä sekä vaikuttaa niihin kokeilevan tuotesuunnittelun avulla. Konseptisuunnittelussa korostuu asioiden inno-

vatiivinen suunnittelu. Se on ikään kuin suunnittelijan luovaa verryttelyä, jossa syntyy jotakin, jota voi joskus tarvita. Konseptisuunnittelijan ammatinkuva eroaa teollisen vaate-suunnittelijan työstä siinä, että työn painopiste vaihtuu seuraajasta edelläkävijäksi, trendiennusteiden vastaanottajasta aktiivisen tarkkailijan sekä trendiennustajan rooliin. (Nuutinen, 2004, 57.)

Kenestä sitten on näille edellä mainituille vaate-suunnittelun aloille? Vaate-suunnittelun yhteydessä puhutaan usein suunnittelijan taidoista. Mielestäni vaatesuunnittelussa ei ole kyse pelkästään luonnonlahjakkuudesta tai perityistä ominaisuuksista, vaan enemmänkin kiinnostuksesta. Kaikki tiedot ja taidot mitä vaate-suunnittelussa tarvitaan on opeteltavissa. Opettelua tietysti helpottaa se, että on lahjoja suunnitteluun liittyvillä osa-alueilla, mutta ne eivät ole pakollisia. Samoja mielipiteitä kanssani jakaa Ana Nuutinen kirjassaan Edelläkävijät sivulla 102. Tekstissään hän on viitannut Faimon & Weigandin kirjaan *The Nature of design* 2004. Usein sanotaan, että intuitio tai vaisto tai jokin muu synnynnäinen ominaisuus on hyvän suunnittelun tai oikeaan osuneen ennusteen perusta. Kyse on kuitenkin suunnittelun elementtien ja periaatteiden ymmärtämisestä ja hallinnasta. Ei siis ole pelkästään kyse luonnonlahjakkuudesta, jota yhdellä on ja toisella ei.

Mitä nämä suunnittelijan tarvitsemat taidot sitten ovat? Kysymykseen vastaa kirjailija Sue Jenky Jones kirjassaan *Fashion Design* (2002, 8). Jenky Jones on listannut merkittävimmät piirteet ja taidot, jotka menestyvällä suunnittelijalla tulee olla. Onko sinulla sitä mitä tarvitaan (Have you got what it takes?)

listassa kohtia on yhteensä 29. Niiden avulla voi tutkiskella itseään, havaita omat vahvuudet sekä löytää kehittämiskohteet.

2.1

Mallistojen ja kokoelmien suunnittelu

Mallistojen ja kokoelmien suunnittelu koostuu useista tärkeistä tekijöistä. On osattava valita parhaat mahdolliset materiaalit ja värit, hallittava valmistukseen liittyvät tekniikat sekä tiedettävä tehtaiden resurssit, jotta niitä osataan käyttää valmistuksessa optimaalisesti. Tavoitteena on luoda kokoelma, jossa suunnittelu, materiaalit, tuotanto ja tuotteiden myynti nivoutuvat yhtenäiseksi toimivaksi kokonaisuudeksi. Koko prosessin tavoitteena on saada mahdollisimman suuri voitto. (Nuutinen, 2004, 179.) Vaikka kyse on tarkemmin teollisen vaatetussuunnitteluprosessin kulusta, voidaan sitä yhtä hyvin soveltaa pienempiinkin malliston suunnittelu ja valmistusprosesseihin.

Tulevissa alaluvuissa haluan tuoda esille vaatetussuunnittelussa yleisimmin käytetyt työtavat. Niitä voidaan soveltaa erilaisissa ja laajuisissa suunnittelu-työtehtävissä suunnittelijan tai yrityksen mieltymysten mukaan. Nämä yksittäiset työvaiheet kulkevat ajallisesti peräkkäin ja rinnakkain. Työvaiheen kesto riippuu tavoitellusta laadusta ja malliston tuotemäärästä (Eberle ym. 2005, 212). Olen pyrkinyt etsimään tietoa asiasta mahdollisimman laajasti alan kirjallisuutta apuna käyttäen. Kirjoista saamani tiedon avulla kerron suunnitteluprosessin etenemisen yksityiskohtaisesti, mutta kuitenkin yleisellä tasolla, koska eri suunnittelunaloilla työskentelevien suunnittelijoiden työtehtävien laajuudet ja luonteet vaihtelevat suuresti.

2.1.1 Herääminen

Herääminen uuteen sesonkiin ja uuden suunnitteluprosessin alkuun vaatii useimmiten perehtymistä edellisen kokoelman tilastotietoihin. Vallitsevien tyylien tunnistaminen ja niiden tulevien kehitysuuntien ennakoinnin lisäksi arvioidaan omien nykyisten kokoelmien menestystä ja tulevien kokoelmien menestymisen ehtoja. Myös kilpailijoiden tilanteisiin kannattaa perehtyä. (Nuutinen 2004, 149.) Erityisesti teollisessa vaatesuunnittelussa on tärkeää tunnistaa aiempien kokoelmien menestystuotteet sekä tehdään kilpailija-analyysi, jonka avulla voidaan tunnistaa, jäsentää ja määritellä kohdemarkkinoiden profiilia. Analyysin tavoitteena on selvittää kilpailijoiden vahvuuksien ja heikkouksien lisäksi sitä, mitä ne merkitsevät kuluttajille. (Laakso 2001, 100-101.) Samantyyppistä tutustumista edelliseen sesonkiin tai mallistoon voi tehdä myös pienemmissä yrityksissä. Etsiessään uutta suuntaa tulevalle mallistolle suunnittelijan on hyvä perehtyä siihen, mitä viimeksi on itse tehnyt ja mitä muut ovat tehneet. Mitkä värit tai tuotteet ovat olleet vahvoja edellisen sesongin aikana ja mitä kuluttajat mahdollisesti nyt haluavat? (Nuutinen 2004, 151.)

Uuteen sesonkiin herääminen ei ole äkillistä eikä se jää vain kertaluonteiseksi tapahtumaksi prosessin alussa, vaan heräämistä tapahtuu jatkuvasti koko suunnitteluprosessin ajan (Nuutinen 2004,149). Aloittaessa uuden sesongin tai malliston suunnittelua voi lähteä etsimään ideoita maailmalta. Matkustaminen tuo vaihtelua arkeen ja avaa ovia uusiin kulttuureihin sekä

kaupunkeihin. Matkoilta etsitään asioita, jotka herkistävät luovalle ajattelulle sekä antavat ideoita ja inspiraatiota (kuvat 1 ja 2). Ideamatkoilta tehdyistä havainnoista kootaan matkaraportteja, jotka auttavat uuden kokoelman ilmeen ja tarinan suunnittelussa (Nuutinen 2004, 154).

Mikäli suunnittelijan ei ole mahdollista lähteä hakemaan inspiraatiota maailmalta voi ideoita löytää muillakin tavoilla. Tulevien trendien suuntia voi hahmottaa tarkkailemalla tunnettujen muotitalojen kokoelmia. Niistä voi havainnoida vaatteiden siluetteja, helman pituuksia ja yksityiskohtia (kuva 3). Ideoita voi kerätä myös selaamalla lehtiä, tutkimalla trendiennusteita, vierailemalla alan messuilla sekä keskustelemalla asiakkaiden ja kollegoiden kanssa. Myös jatkuva spontaani havainnointi on tärkeää. (Nuutinen 2004, 152.) Tilannekohtaiset, ennakoimattomat asiat, ilmiöt ja tapahtumat joihin suunnittelija havahtuu on hyvä kirjata tai piirtää muistiin pieneen vihkoon. Pelkkä kadulla kuljeksiminen, ihmisten tarkkailu ja kauppojen sekä näyttelyiden kiertäminen ovat myös hyviä tapoja inspiroitua. Ideointi, tulevien muotisuuntien ennakointi ja suunnittelu eivät ole erillisiä ja peräkkäisiä tuotekehityksen vaiheita, vaan ne kulkevat yhtä matkaa koko suunnitteluprosessin ajan. (Nuutinen 2004, 150-151.)

Kuvat 1-3 :
Ideoita maailmalta

2.1.2 Ideointi ja tarinat

Uuteen suunnitteluprosessiin herääminen oli inspiraation hakemista ja löytämistä. Löytyneiden ideoiden avulla suunnittelija voi aloittaa uuden sesongin tai malliston tarinan/hengen luomisen. Suurissa yrityksissä tarinoiden syntyyn vaikuttavia tekijöitä ovat aikaisempien sesonkien myyntiraportit, idea- ja mesumatkoista laaditut matkaraportit sekä kaupallisista trendeistä luodut trendiraportit ja kilpailija-analyysit. Myös suunnittelijan omat elämäkokemukset kietoutuvat osaksi tarinaa (Nuutinen 2004, 154). Tarinan avulla tunnistetaan tulevan sesongin muotiuutuuksien peruskäsitteitä sekä visuaalisia päälinjoja ja sommittelusääntöjä. Se on ehdotus siitä, millä tavalla värit, materiaalit ja muodot korostavat ja täydentävät toisiaan Usein tarina kattaa tuotesuunnittelun lisäksi myös sesongin graafisen suunnittelun sekä visuaalisen markkinoinnin elementit ja näin ollen kuvaavat lisäksi yrityksen arvoja ja identiteettiä. (Nuutinen 2004, 155.)

Yleisimmin sesongin tarinasta tehdään konseptitaulu, tunnelmataulu tai trenditaulu (kuvat 4-6). Taulut toteutetaan pääosin lehtileikkeitä, piirroksia, kuvia, tekstejä ja tilkkuja apuna käyttäen. Taulut voivat ilmaista kokonaismielikuvaa tai olla moniosaisia esimerkiksi erikseen miesten, naisten ja lasten mallistoja kuvaavia tauluja. Taulutyöskentelyn tavoitteena on saada kuvattua mahdollisimman tiiviillä aineistolla koko asiakokonaisuutta. (Nuutinen 2004, 158.)

Halutessaan suunnittelija voi lisäksi luoda itselleen oman trendiraportin,

jossa yhdistyvät sesongin mukaiset värit, materiaalit ja tyyli sekä niiden tulevien kehityssuuntien arviot. Raportin omia havaintoja täydentämään voi lisätä myös kaupallisten trenditoimistojen kautta saatu tieto tulevien tyylien kehityssuunnista. (Guerin, 1987, 270-271.) Suuret vaatetusalan yritykset luottavat paljon trenditoimistojen tuottamiin kaupallisiin ja julkisiin trendeihin. Niiden lisäksi on hyvä, että myös suunnittelijoilla on omia mielipiteitä asioista. Teollisten vaatesuunnittelijoiden luomat trendit syntyvät omien näkemysten yhdistämisestä kaupallisiin ja huippumuotitrendeistä tuotettuihin tulkintoihin. Niistä luodaan paikallisia mieltymyksiä ja kohdekuluttajien tarpeita vastaavia sovelluksia. (Nuutinen 2004, 96.)

Tietojen, kokemusten, havaintojen ja näkemysten kokoaminen on ensimmäinen askel kohti uuden sesongin tai malliston toteutumista. Koottujen ideoiden avulla saadaan esille tulevan malliston tyylin peruselementit. Voidaan hahmottaa värimaailmaa, materiaaleja, kuoseja sekä vaatteiden muotoja. Uudet tyyliä syntyvät järjestelemällä peruselementtejä uusiin järjestyksiin. (Nuutinen 2004, 158.)

Seuraavan sivun kuvat:

Kuva 4: The Ritz-malliston ideataulu

Kuva 5: Ne puhtaat valkeat-tilataideteoksen ideataulu

Kuva 6: The Maid of F-kilpailutyön ideataulut

White
sweet|home

2.1.3 Värit

Värit ovat keskeisessä osassa malliston suunnitteluprosessia. Ne ovat useimmiten ensimmäinen elementti, joka valitaan uuden sesongin ja malliston suunnittelun alkaessa. Syy tähän on useimmiten se, että näin ehditään saada oikeanväriset materiaalit vaatteiden tuotannon alkaessa. Väreillä on merkittävä rooli muodin markkinoilla. Niiden suunnista ja vaihteluista puhutaan usein kaikkein kiihkeimmin. Väri on myös useimmiten ensimmäinen tekijä, joka kiinnittää asiakkaan huomion tuotteeseen. Kuluttajat ovat oppineet värien muuttuvan säännöllisesti. He tietävät, että keväisin ja kesäisin värit ovat selkeästi vaaleampia ja heleämpiä kuin syksyisin ja talvisin. (Nuutinen 2004, 108.)

Värivalinnat kertovat kokoelman tunnelman sekä auttavat tekemään eroa edelliseen sesonkiin. Värien määrät ja niiden yhdistelmien luonteet vaihtelevat ajan ja sesongin mukaan. On kausia, jolloin värit ovat vahvempia ja vaatteiden muodot pelkistetympiä. Toisinaan taas materiaalit ja mallit ovat vahvoja ja värit hyvinkin minimalistisia. (Nuutinen 2004, 170.) Harkitusti tehdyt värivalinnat ovat onnistuneen kokoelman avain. Myös hyvin epätasaisen malliston voi pelastaa värillä, koska väriteema sitoo malliston erilaiset vaatteet, hajanaisen kokoelman yhteen. Tylsäkin tuote myy, mikäli väri ja materiaali ovat kiinnostavia (Nuutinen 2004, 180). Värejä voidaan valita monista syistä. Ne voivat kertoa sesongista, asiakaskunnan profiilista, saatavilla olevista materiaaleista tai yrityksen/suunnittelijan konseptista (Udale 2008, 112). Värien valinta suunnitteluvaiheessa on myös melko henkilökohtainen asia. Jokaisella

on omat henkilökohtaiset väripaletinsä, joiden parissa tykkäämme työskennellä, värit jotka tunnemme jännittäviksi, miellyttäviksi, klassisiksi sekä hauskoiksi. Usein suunnittelijat joutuvat kuitenkin työskentelemään värien kanssa, jotka eivät kuulu omalle mukavuusalueelle. Tällöin on tärkeää ymmärtää värien merkityksiä sekä peruseriaatteet siitä, kuinka yksittäiset värit toimivat yhdessä. (Udale 2008, 116.)

Värien suunnittelun kannalta olennaisin perustyöväline on värikartta. Suunnittelun alkuvaiheessa värikarttaan aletaan kootaan tilkkuja, lankoja ja kuvia, jotka ovat mahdollisimman lähellä haluttuja värejä, koska harvoin suunnittelutyön alkuvaiheessa on mahdollista saada juuri niitä oikeita värejä ja materiaaleja (Nuutinen 2004,108). Värikartan tekeminen aloitetaan yleisimmin perusvärien valinnalla. Ne ovat värejä, joiden arvioidaan tulevan sesongin kannalta merkittävimmiksi/keskeisimmiksi (Nuutinen 2004, 109). Värit voivat olla sekä tulevan sesongin trendivärejä, että turvallisia värejä kuten musta, navy, valkoinen, kivenharmaa sekä khaki (Udale 2008,119). Nämä värit luovat perustan, jonka varaan kokoelmien väriharmonia rakennetaan. Perusvärejä käytetään pääosin kokoelman klassisissa perusvaateissa kuten takeissa, housuissa ja hameissa. (Nuutinen 2004, 109.)

Perusvärien lisäksi valitaan sesongille tai mallistolle kontrastivärit. Näitä tehoste- ja efektiivärejä käytetään pieninä määrinä perusvärien rinnalla tai isompina määrinä esimerkiksi asusteissa, nuorten vaatteissa sekä juhlavaatteissa. Kontrastiväreillä sävytetään värikartan muita värejä ja luodaan seson-

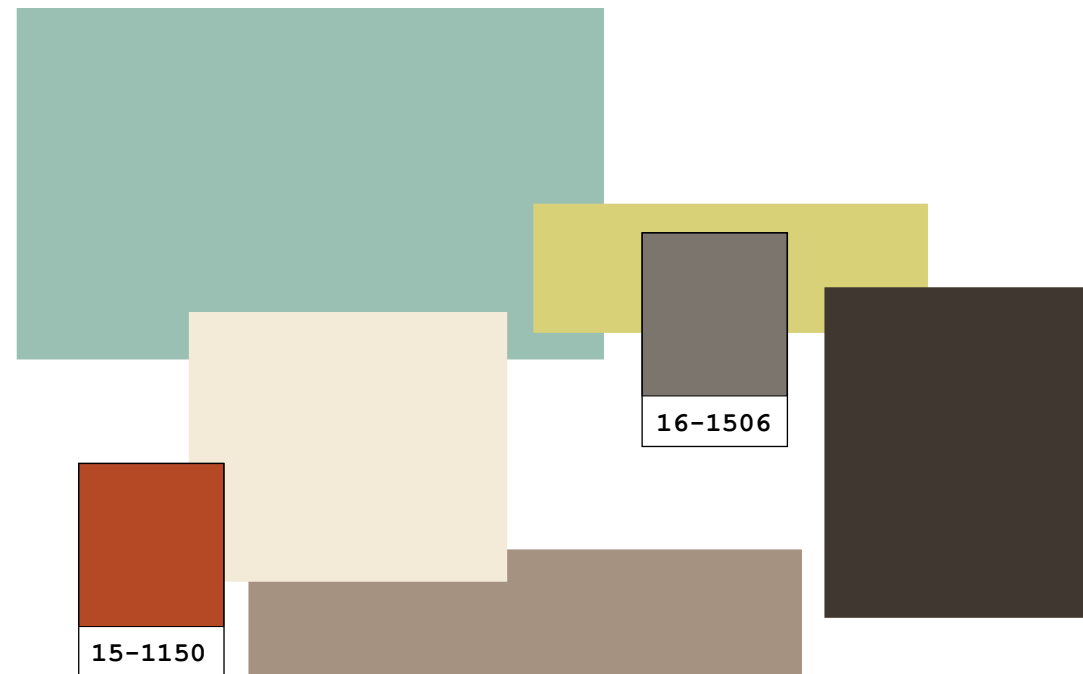
gin tunnelmaa. Usein kontrastivärit ovat ennakoituja trendivärejä, jotka eivät ole olleet vielä muodissa. Tästä syystä joskus hiukan vaikeita ja epätavallisia värejä on parempi sijoittaa vähemmän keskeisiksi mallistossa. Osa kontrastiväreistä voi jo ennakoida tulevan sesongin värikartan mahdollisia perusvärejä. (Nuutinen 2004, 109).

Kontrastivärien valinnan jälkeen värikarttaa täydennetään tarvittaessa vielä tunnelmaan sopivilla mustan, valkoisen tai harmaansävyillä, jos niitä ei ole jo valittu perusväreiksi. Mikäli ollaan luomassa kaikkia sesongin mallistoja kattavaa värikarttaa, valitaan lopuksi vielä urheiluvärit. Ne erottuvat usein selkeästi muusta värikartasta ja ovat esimerkiksi vastakkaisia sesongin muotiväreille. Näiden värien tarkoituksena on välittää sanatonta viestiä sesongin tavoista ajatella, toimia, harrastaa ja viihtyä. (Nuutinen 2004, 110).

Syntyneet värikartta muodostaa hallitun kokonaisuuden väreistä sekä antaa hyvän kuvan tulevan sesongin tai malliston hengestä. Suuria mallistokokonaisuuksia suunniteltaessa värikartan perusteella tehdään kokoelmakohtaiset ja teemakohtaiset värivalinnat esimerkiksi kirkkaiden päävärien käyttö yhdistetään lasten vaatemallistoihin ja räväkät värit nuoriin. (Nuutinen 2004, 110).

Värien nimeäminen auttaa värikartan sävyjen muistamisessa, mutta sitä tärkeämpää on löytää väreille standardoidut koodit. Jotta samoja värejä voidaan käyttää ympäri maailmaa on kehitetty standardoituja värijärjestelmiä. Näistä käytetyin on Pantone textile colour system. Se on värivalikoiman ja värimäärittelyn kansainvälinen standardi, jota käytetään tekstiili, muoti ja sisustusark-

kitehtuuri alalla. Standardi käsittää lähes 2000 yksittäistä väriä, joista jokainen on määritelty 6 numeroisella koodilla. Ensimmäiset kaksi numeroa ilmaisevat värin valoisuusastetta. Seuraavat kaksi numeroa värin todellista sävyä ja viimeiset numerot värin kylläisyysastetta. (Döllel & Eberle 2006, 223.)

Kuva 7: Värejä

2.1.4 Materiaalit

Kangas on vaate suunnittelijalle sama asia kuin maali kuvataiteilijalle: väline luovaan ilmaisuun (Jenky Jones 2002, 96). Värien lisäksi materiaalit ovat mallistoissa erittäin tärkeässä roolissa. Useimmiten värit ja materiaalit myös valitaan yhtä aikaa. Sopivien materiaalien valinta on avain onnistuneeseen lopputulokseen. Niitä valitessa on otettava huomioon muun muassa kankaan paino, käsiteltävyys, hinta, saatavuus, laatu, suorituskyky ja ajoitus. (Jenky Jones 2002, 96.) Useimmiten materiaalien on myös oltava sekä käytännöllisiä että visuaalisesti mielenkiintoisia. Pienissä yrityksissä vastuun materiaalinvalinnasta kantaa yleensä suunnittelija itse. Suuremmissa yrityksissä päätökset tehdään yhdessä koko suunnittelutiimin voimin ja lisäksi usein myös jälleennyjät vaikuttavat valintoihin.

Materiaali on plastinen tekijä, jonka avulla saadaan vaatteelle ulkonäkö, muoto ja tuntu (Nuutinen 2004, 171). Vaatesuunnittelijan on erittäin tärkeää ymmärtää, millaisia ominaisuuksia materiaaleilla on, jotta osaa käyttää niitä parhaalla mahdollisella tavalla. Osa suunnittelijoista työskentelee suoraan materiaalien parissa ja osa taas piirtää ideat ensin paperille ja sen jälkeen etsii sopivat materiaalit. (Jenky Jones 2002, 96.) Työtavat vaihtelevat suunnittelutöiden laajuuden sekä luonteen vuoksi. Hyvät suunnitelmat jäävät paperille vain piirroksiksi mikäli suunnittelijalla ei ole taitoa ja ymmärrystä materiaaleista (Udale 2008,130).

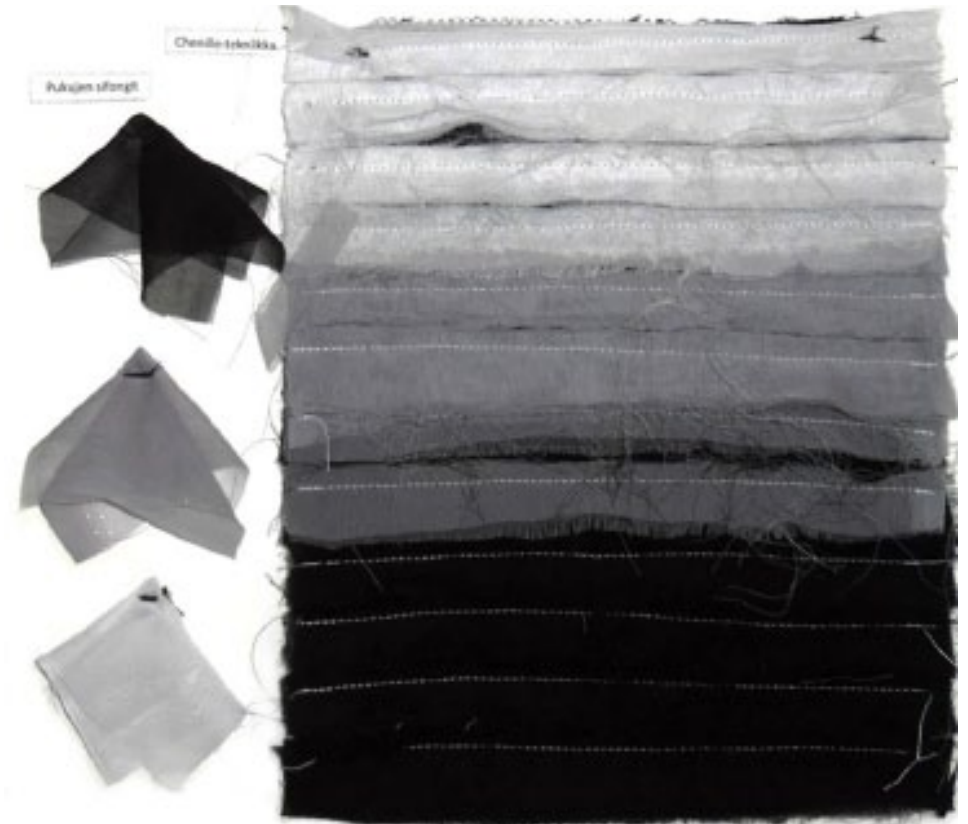
Materiaalien valintaan vaikuttaa erityisesti niiden käyttötarkoitus. Valmis-

tetaanko kankaasta käyttövaate, joka vaatii kuumia pesulämpötiloja ja on kovassa kulutuksessa vai onko kyseessä juhlava uniikkivaate, hääpuku, jota pidetään päällä vain kerran elämässä. Myös sesongit vaikuttavat. Syksyllä ja talvella materiaalit ovat luonnollisesti paksumpia, kun taas keväällä ja kesällä suositaan keveitä ja hengittäviä materiaaleja. Heikkotasoisista mallia voi kohdentaa loisteliaalla materiaalilla, mutta onnistunut malli toimii harvoin huonosta materiaalista valmistettuna. (Udale 2008,13.) Mallistoa suunnitellessa on tärkeää pitää tasapaino tuotteiden määrän, keskeisten perusmateriaalien sekä erikoismateriaalien välillä. Jos käyttää liikaa erilaisia ja erivärisiä materiaaleja lopputulos ei näytä hallitulta. Myös liian suppeat materiaalinvalinnat voivat saada malliston näyttämään tylsältä tai itseään toistavalta. (Jenky Jones 2002,106.)

Materiaalinvalinnat, niiden kuvakieli ja värit vaikuttavat merkittävästi malliston välittämään viestiin (Udale 2008,137). Kuvioituja kankaita voidaan käyttää antamaan mallistolle tietynlainen ilme. Kuvioitujen materiaalien käyttö voi olla sekä hyvä että huono asia esimerkiksi, mikäli suunnittelija käyttää jotain tiettyä kuviota, joka ei ole muodissa juuri sinä sesonkina mallisto ei välttämättä ole myyvä, vaikka itse vaatteiden malleissa ei olisikaan mitään vikaa. Kuvioiden tarkka käyttö oikeissa paikoissa voi saada aikaan todella persoonallisen malliston. (Udale 2008, 136.) Myös materiaalien tekstuurit vaikuttavat. Mikäli materiaaleissa ei haluta käyttää kuoseja, voi tekstuurien avulla saada vaatteeseen lisää ilmettä. Materiaalin tekstuuri voi pitää sisällään vaatteiden visuaaliset

ja käsin kosketeltavat ominaisuudet. Tekstuurin ollessa mielenkiintoinen vaate ei välttämättä tarvitse erityisiä yksityiskohtia. Tasapainoinen mallisto sisältää materiaalien moninaisuutta. Painoarvo on jaettu hallitusti tekstuurien, klasisten- ja muotimateriaalien, uutuusien sekä mahdollisesti myös printtien välille. (Udale 2008, 136.)

Materiaalien hankintatavat vaihtelevat yritysten sekä luotavien mallistojen koosta riippuen. Mikäli valmistetaan yksitäkappaleita tai hyvin pieniä sarjoja materiaaleja voi löytää kaupoista sekä esimerkiksi kirpputoreilta. Jos tarkoituksena on myydä suurempia, teollisuudessa tuotettuja sarjoja niin tällöin materiaalit kannattaa hankkia kankaantoimittajilta. Näin saadaan tilattua suuriakin määriä sekä tarvittaessa myös lisää. Kangasagentuuritoimistojen kautta on mahdollista tilata materiaaleja ympäri maailmaa. Teollisuudessa suurissa yrityksissä materiaalivalintojen tekemisessä auttaa tehtaissa vieraileminen sekä erilaiset kangasmessut. Materiaaleja voidaan käydä katsomassa ennakoon messuilla, joissa valmistajat ja kankaidentoimittajat esittelevät tulevia trendejä materiaalivalikoimillaan. Tunnetuin näistä tapahtumista on Pariisissa järjestettävät *Première Vision*-messut. (Jenky Jones 2002, 108-110.) Ana Nuutinen pitää kirjassaan suunnittelijan merkittävänä kilpailuetuna mahdollisuutta omien materiaalien valmistamiseen sekä värjäämiseen, vaikka materiaalien tuotekehitys on hidasta. Olemassa olevan materiaalin muokkaaminen onnistuu kuitenkin nopeammin kuin oikeanlaisen materiaalin etsiminen yhdestä paikasta, kuosin etsiminen toisesta paikasta ja sen painattaminen kolmannessa paikassa. (Nuutinen 2004, 172).

Kuva 8 : Ote Graceful-malliston materiaalikartasta

2.1.5 Yksityiskohtainen suunnittelu

Trendien, värien ja materiaalien avulla on saatu laaja tieto- ja ideakokoelma malliston suunnittelun perustaksi. Luodessaan linjoja vaatteille suunnittelijan on pohdittava, kuinka saada niihin tunnistettavasti sesonginomainen tyylin, miten voi käyttää materiaaleja mahdollisimman taloudellisesti sekä kuinka hyödyntää yksityiskohtia niin, että mallisto on tarpeeksi moni-ilmeinen. Myös kohderyhmän määrittely on tärkeä vaihe tuotekehityksessä. (Nuutinen 2004, 172.) Teollisuudessa yrityksen määritellessä malliston sanomaa, siihen vaikuttaa kohderyhmän lisäksi myös laatutaso. Valmistajan tuotteet järjestetään laatutason tunnusmerkkien mukaisesti, esim. kankaiden laatu, sisätöiden laatu, istuvuus, muodikkuus, täsmälliset toimitukset, kappalemäärä ja kokovalikoima. Lopulta mallisto kootaan malleista, joissa yhdistyvät muotitrendit ja taloudelliset näkökohdat. Onnistunut tuote on hyvin kehitellyn idean ja sen toteutuksen lopputulos. (Eberle ym. 2005, 210.)

Perinteisiä suunnittelun periaatteita ovat mittasuhteet, tasapaino, rytmi ja niiden korostus (Nuutinen 2004, 108). Hyvään suunnitteluun kuuluu vaihtelu (Nuutinen 2004, 29). Erillisistä osista muodostuu hallittu kokonaisuus, jos suunnittelija osaa luoda niiden välistä suhdetta yhdistävät tekijät. Tavoitteena on luoda mallisto, jossa suunnittelun eri elementit ja periaatteet muodostavat ehjän kokonaisuuden, missä mikään ei ole ylikorostettua tai mitään unohdettu. (Nuutinen 2004, 106.) Ideaalituotteet ovat onnistuneita elementtien yhdistelmiä. Niissä yhdistyvät hyvä värit, hyvä materiaalit, ja jokaisessa on

vain yksi idea. (Nuutinen 2004, 179.) Mikäli väri, materiaali ja muoto eivät tuota tyydyttävää lopputulosta, yksityiskohtia manipuloimalla on vielä mahdollista yrittää vaikuttaa tuotteen ulkonäköön (Nuutinen 2004, 180.)

Vaatteiden suunnittelun alkaessa määritellään niiden linjat, istuvuus ja käyttömukavuus. Vaatteiden pitkittäis- ja poikittaislinjojen sijainnit, pituus- ja väljyyssuhteet sekä vyötärölinja ovat keskeisiä asioita. Myös yksityiskohdat esim. hihat, kaulus, kiinnitykset ja taskut tulee määritellä. Lisäksi muilla, peniläkin yksityiskohdilla kuten tikkauksilla, koristeilla ja vuorilla on mahdollista korostaa lisää vaatteiden tyyliä. Tuotteiden sisätyöskentelyillä voidaan vaikuttaa vielä olennaisesti vaatteiden laadukkuuteen, kuten käyttöarvoon sekä toimivuuteen. (Eberle ym. 2005, 218.)

Vaate suunnittelussa kokoelmien ideat konkretisoidaan tuotepiirrosten avulla. Työpiirustukset voivat olla esityskuvia sekä viivapiirroksia. Tarkoituksena on näyttää suunnittelijan ajatukset muille tahoille. Näyttävien esityskuvien avulla esitellään lähinnä konseptia muun muassa malliston uusia ideoita värejä, materiaaleja, siluettia ja tunnelmaa. Kuvien ei ole tarkoitus kuvata vaatteita valokuvantarkasti vaan tyyliä ja tunnelmaa korostaen. (Nuutinen 2004, 181.) Jokaisella suunnittelijalla on omat tapansa toteuttaa esityskuvia, vaihtoehtoja ovat esimerkiksi maalaaminen sekä piirtäminen tietokoneella. Teollisessa suunnittelussa näitä tunnelmakuvia käytetään nykypäivänä enää hyvin vähän. Tärkeämmiksi ovat nousseet tietokoneella piirretyt tasokuvat, joissa vaate esitellään symmetrisessä asennossa edestä ja takaa. Tarvittaessa

kuva piirretään vielä myös sivusta. Suunnittelutyön alkuvaiheissa tasokuvat tehdään yleensä luonnoksista, joten ne voivat olla hyvin viitteellisiä. Mallien tarkennuttua piirretään kuvat uudelleen niin, että mittasuhteet ovat täsmälliset sekä kaikki yksityiskohdat kuten labelit ja tikkaukset on määritelty. Piirrosten avulla suunnittelija saa välitettyä tiedot malleista tuotannolle. Tasokuvien pohjana käytetään usein tietokoneen muistissa olevia aiempia piirroksia, joko yleistä perusrunkoa tai osaa jostakin aikaisemmasta sesongista. (Nuutinen 2004, 182.)

Kuva 9: Tasokuvat, sekä tuotekortin sisältämää informaatiota.

Malli: Tunika

- Olkasaumojen yhteyteen ommeltu kolmionmuotoiset koristeet
- Selässä 30 cm pituinen halkio, joka suljetaan pääntiellä nahkanauhoilla
- Helmassa ja hihansuissa päärmeet
- Pääntiellä kanttaus miehustan materiaalilla

Koko: 36

Labelit:

- Satiininauhainen label ommeltu pääntielle

Materiaalit:

Puuvillasatiini

Kierrätettyä nahkaa

Polyesterilankaa

Hoito-ohjeet:

Suunnittelutyön jälkeen seuraa prototyyppien valmistus. Niiden avulla tarkastellaan vaatteiden istuvuuden, valmistettavuuden ja materiaalien soveltuvuuden lisäksi myös malliston sanomaa. Elleivät mallit vastaa vaatimuksia, niihin tehdään muutoksia tai hylätään kokonaan. Teollisuudessa valmistetaan tarvittaessa myös eri kokoja vaatteista käsittävä nollasarja. Niiden avulla tarkastetaan istuvuus useammassakin koossa. Teollisuudessa tuotteiden hintojen selvittämiseksi laaditaan usein materiaalikustannusten ja valmistuskustannusten pohjalta ennakkohinnoittelu. (Eberle ym. 2005, 212.)

Mallit hyväksytään mallistopalaverissa, minkä jälkeen aloitetaan tuotannon suunnittelu. Jokaiselle mallille laaditaan työvaiheluettelo sekä yrityksenmukaiset tarkat työohjeet, joissa otetaan huomioon sarjavalmistuksen vaatimukset. (Eberle ym. 2005, 212.) Tuotanto sanelee suunnitteluyöltä odotettavien ohjeistusten riittävän tarkkuuden ja kattavuuden (Keinonen & Jääskö 2004, 10, Nuutinen 52-53). Yleisimmin käytetään työkortteja, joissa tarkkojen viivapiirrosten lisäksi ovat vaateen mittataulukko, mitoitus sekä sarjonta eri kokoihin.

Malliston kokonaisuus muodostuu hyvistä väri- ja materiaalivalinnoista, joita täydentää tarkka mallisuunnittelu. Suurissa yrityksissä onnistuneen lopputuloksen takaa useista ammattilaisista koottu tiimi. Pienemmissä yrityksissä vastuu valinnoista ja onnistumisesta on pääosin suunnittelijan harteilla. Vaatetusalan rikkaus on siinä, että suunnittelijat voivat hakeutua sellaisiin työtehtäviin, joissa kokevat olevansa vahvoilla. Tämä mahdollistaa myös sen, että

he voivat käyttää työskentelyssään niitä suunnitteluprosesseja, joita pitävät tehokkaina ja itselleen parhaiten soveltuvina

Kuva 10: Työskentelyä vaatetus-
tehtaassa Riikassa

2.2 Näytösmalliston suunnittelu ja valmistus pienyrityksessä

Olin syksyn 2010 työharjoittelussa eräässä merkittävässä suomalaisessa vaatetusalan pienyrityksessä. Harjoitteluni aikana näin ensimmäisen kerran, kuinka tunnettu vaatetusalan yritys toimii ja mitä menestyminen vaatii pieneltä tuotemerkiltä. Syksy oli opettavainen ja erittäin tärkeä oman ammatillisen kasvuni kannalta. Työharjoitteluni aikana pääsin osallistumaan Latviassa Riikassa esiteltyjen miesten ja naisten kevät/kesä 2011 mallistojen luomiseen. Näin hyvin luovan tavan suunnitella ja toteuttaa näytösmallisto. Tämä sai minut tajuamaan, että ei ole yhtä ja oikeaa tapaa toteuttaa mallisto, vaan suunnittelijoilla on omat mielilyksensä ja niiden perusteella valikoituvat työtavat. He myös muokkaavat suunnittelu- ja valmistustapoja yrityksen tilanteen ja aikataulut huomioon ottaen. Pienyrityksissä suunnittelu ja valmistusprosessit eivät siis mene välttämättä sesongista toiseen samaa kaavaa noudattaen, vaan työtapoja sovelletaan eri tilanteisiin sopiviksi. Välillä tavat voivat olla luovia ja mallien annetaan syntyä itsestään, kun taas välillä vaaditaan pikku tarkkaa työskentelyä, millilleen hiotuilla yksityiskohdilla ja sekunnilleen suunnitellulla aikataululla.

Tekstissä esittelemäni työtavat sekä vaiheet perustuvat pääosin omiin harjoittelun aikana tekemiini havaintoihini. Havaintojani tukevat myös itse suunnittelijalta kysytyt kysymykset. Mallistojen syntymiseen käytetyt työtavat olivat tietoisesti suunnittelijan itse valitsemia. Hän kertoi halunneensa tehdä välillä jotain muuta, perinteisestä poikkeavaa. Riikassa esitelty mallisto oli näytösmallisto, josta tullaan poimimaan parhaimmat tuotteen tuotantoa

varten. Kaikista tuotteista ei tulla valmistamaan useamman kappaleen sarjoja, vaan osa niistä jää myytäväksi yksittäiskappaleina.

2.2.1 Malliston suunnitteluun vaikuttavat tekijät

Harjoittelupaikassani malliston suunnittelu- ja valmistusprosessien valintaa vaikuttivat useat tekijät. Yritys oli juuri muuttanut uusiin toimitiloihin sekä lanseeraamassa uutta konseptia. Kahden hengen pienyrityksessä yrityksen pyörittämisen, malliston suunnittelun ja valmistuksen välillä oli tehtävä kompromisseja. Malliston suunnittelusta vapaampaa teki se, että niiden valmistus tapahtui yrityksen omassa ateljeessa ja tällöin suunnittelija itse pystyi vaikuttamaan koko ajan malleihin. Tarkkaa ennakkoon tehtyä suunnittelutyötä ei tarvittu, koska suunnittelija ja vaatteiden valmistajat tekivät yhteistyötä jatkuvasti. Näin ollen suunnittelijaa ei sidottu tiukasti suunnittelutyöhön, vaan hän pystyi kehittämään ideoita ja muuttelemaan niitä mieleisikseen aina tuotteiden valmistusprosessin loppuun asti.

Malliston suunnitteluun vaikuttivat merkittävästi myös materiaalit. Yrityksen omien materiaalivarastojen vuoksi sekä taloudelliset syyt huomioon ottaen oli päädytty siihen, että käytetään ainoastaan jo olemassa olevia materiaaleja. Nyt käyttöön otettiin säästellyt arvokkaat silkit, nahat ja erikoiskankaat. Niiden värit antoivat värit mallistolle. Uusia materiaaleja ostettiin ainoastaan asusteisiin: kenkiin ja laukkuihin.

Malliston suunnitteluun vaikuttivat merkittävästi myös aikataulu sekä val-

mistuksesta vastaavien tekijöiden taidot. Minun lisäksi mallistoa oli toteutamassa kaksi pukuompeelijaharjoittelijaa sekä yksi projektiin palkattu työntekijä. Mallien oli oltava sellaisia, että ne ehdittiin siististi valmistaa ompelijoiden tietotaidolla.

Malliston suunnitteluun vaikuttivat myös ulkopuolisten ihmisten, kuten asiakkaiden ja ystävien mielipiteet, sekä tieto siitä mihin suuntaan yritystä ja tuotemerkkiä halutaan lähteä viemään. Malleissa haluttiin yhdistää perinteisiä tuotemerkeille tuttuja ominaisuuksia ja piirteitä uusiin ideoihin.

2.2.2 Suunnittelu- ja valmistusprosessit käsi kädessä

Harjoitteluni aikana toteutetut mallistot syntyivät nopeassa tahdissa ja työtavat poikkesivat yrityksen normaalisti käyttämistä menetelmistä. Malliston suunnitteluun ja valmistukseen käytetyt tavat olivat perinteiseen suunnittelu-työhön verrattuna selkeästi luovempia ja vapaampia. Mallistoja ei suunniteltu tarkasti etukäteen eikä myöskään materiaaleja tilattu ennakkoon valmistajilta, vaan vaatteet syntyivät kirjaimellisesti tehdessä.

Malliston idea ja ilme olivat kehittyneet suunnittelijan mielessä jo pitkään, mutta tarkemmin ne alkoivat muotoutua lokakuussa 2010. Kävimme yhdessä suunnittelijan kanssa läpi aiemmin kaavoitettuja malleja, niissä olevia hyviä ratkaisuja sekä ongelmakohtia. Niistä valittiin malleja, jotka olivat mielenkiintoisia ja joita pystyi kehittämään haluttuun suuntaan. Ideoita malleihin suunnittelija haki muun muassa läpikäymällä tunnettujen muotitalojen näy-

töskuvia, tekemällä havaintoja vaatekaupoissa sekä selaamalla trendikirjoja. Mallien tarkempi kehittäminen aloitettiin ompelemalla prototyyppejä vanhojen mallien kaavoja muuttelemalla. Protot käytiin suunnittelijan kanssa yksityiskohtaisesti läpi. Osaan päädyttiin tekemään muutoksia ja osa tiputettiin kokonaan pois jatkokehittelystä.

Suurin osa uusien mallien suunnittelusta aloitettiin keskustelemalla suunnittelijan kanssa. Joissain tapauksissa suunnittelija oli saattanut piirtää pienen suuntaa antavan kuvan vaatteesta, mutta useimmiten malli kaavoitettiin ja ommeltiin protoksi keskustelujen perusteella. Näin valmistetuissa protoissa tuli sekä onnistumisia, että epäonnistumisia, sillä aina ompelijan ja suunnittelijan näkemykset eivät välttämättä kohdanneet. Osa mallin suunnittelusta oli siis myös ompelijan vastuulla. Prototyyppejä kaavoitettiin ja ommeltiin kymmeniä. Niihin tehtiin muutoksia ja kokeiluja aina suunnittelijan mieltymysten mukaan.

Vaatteiden valmistus aloitettiin yksitellen aina kun malli alkoi olla selvillä. Vaatteiden mallit selkiytyivät tarkemmiksi vasta niiden lopullisessa valmistusvaiheessa. Yksityiskohdat ja rakenteet valittiin valmistuksen ohessa. Välillä vaikeuksia aiheuttivat materiaalivalintojen tekeminen. Oli osattava valittava materiaalit valmistusvaiheessa oleviin malleihin, vaikka muista malliston vaatekappaleista ei ollut vielä tietoaakaan. Näytösmallistosta haluttiin hallittu kokonaisuus, jossa arvokkaat materiaalit pääsisivät ansaitusti esille.

Vaatteiden ompelua ja mallien kehittelyä protojen avulla jatkettiin koko

prosessin ajan. Jaksot eivät jakautuneet selkeästi suunnittelu- ja valmistusprosesseiksi, vaan ne kulkivat alusta loppuun käsi kädessä. Malliston hahmottaminen selkeäksi kokonaisuudeksi oli valmistajien kannalta vaikeaa, mutta luottamus suunnittelijaan ja hänen näkemyksiinsä oli merkittävää malliston onnistumisen kannalta. Malliston valmistusta ajatellen käytetyt työtavat eivät olleet ajankäytöllisesti kovinkaan tehokkaita. Prototyyppien kehittelyn avulla tehty suunnittelutyö vei aikaa malliston huolelliselta valmistamiselta. Kaiken kaikkiaan työnteko olisi varmasti ollut nopeampaa mikäli mallit ja niiden materiaalit olisivat olleet etukäteen paremmin tiedossa.

Kuva 11: Prototyyppisiä malliston vaatteista

3. Oman malliston luominen

Päätös malliston suunnittelemisesta ja valmistamisesta opinnäytetyönä on osoittautunut minulle selkeästi parhaimmaksi mahdolliseksi aihevalinnaksi. Malliston avulla voin alkaa etsiä suunnittelutyölle näköistäni tyyliä sekä hahmottaa paikkaani vaatetuslalla. Malliston luominen opintojen päätteeksi on minulle hyvin tärkeä asia. Haluan saada aikaan jotain konkreettista, jossa vuosien aikana oppimani asiat yhdistyvät ja pääsevät luontevasti esille. Kursien ja työharjoittelun lisäksi viime vuosien aikana elämässäni tapahtuneet muutokset ovat vaikuttaneet merkittävästi tekemiseeni ja ajatusmaailmaani. Eläminen suurkaupungissa, kaukana tutuista ympyröistä ja ihmisistä, on kasvattanut minua ja vaikuttanut pelkästään positiivisesti matkalla suunnittelijajäntiteettini löytämiseen.

Kuva 12: Mallistoani

3.1

Ideointi

Mallistoa suunnitellessa halusin itse kehittää asioita ja käyttää mahdollisimman paljon hyväksi omia havaintojani. Halusin toteuttaa omia toiveita ja mielikuviani sen sijaan, että olisin seurannut ennalta määrättyjä muodille asetettuja ajanmukaisia sääntöjä. Tästä syystä päätin jo ideointi vaiheessa, että en yritäkään selata viimehetken trendejä, muotivärejä tai katsella muotitalojen näytöksiä. Päätin kokeilla pysyä mahdollisimman kaukana kaikista näistä perinteisesti malliston suunnitteluun vaikuttavista tekijöistä. Jätin myös sesongin ja kohderyhmän tarkan määrittelyn kokonaan pois suunnitteluprosessistani. Mielessäni oli tietynlainen kuva asiakaskunnasta, mutta en tehnyt siitä merkittävää vaikuttajaa malliston ilmeeseen. Halusin kerrankin luoda malliston, joka on minun näköiseni.

Havaintojen tekeminen on minulle arkipäivää. Katuja kävellessä tuntee elä-

vänsä ja oppivansa jatkuvasti jotain uutta. Vastaan tulevien ihmisten lisäksi olen erityisesti kiinnostunut rakennusten arkkitehtuurista. Niissä uusi ja vanha sekoittuvat useimmiten erikoisiksi, mutta myös hallituiksi kokonaisuuksiksi. Olen alkanut kerätä ideoita kesästä 2010 lähtien. Tällöin en vielä tiennyt suunnittelevani mallistoa, vaan kuvasin ja listasoin asioita, jotka herättivät minussa vahvempaa kiinnostusta. Ideoiden ja inspiraation kannalta hyvin merkittävä tekijä oli myös matkani Kööpenhaminaan elokuussa 2010. Syksyn työharjoitteluni avasi myös silmäni monen asian suhteen. Materiaalien yhdistelemisen mahdollisuudet, yksityiskohdat ja työtavat avautuivat minulle täysin uudella tavalla. Marraskuun loppupuolella aloin käydä läpi havaintojani ja poimia niistä parhaimpia ideoita tulevaa mallistoa ajatellen. Kulmikkaat muodot, yksinkertaiset linjat ja hallitut yksityiskohdat valikoituivat keskeisiksi asioiksi.

Kuvat 13-16: Inspiraation lähteitä

Kuva 17: Malliston ideataulu

3.2 Malliston suunnittelu

Merkittävä tekijä malliston tyylin ja värimaailman valikoitumiseen olivat materiaalit. Päätin heti suunnittelun alkuvaiheessa, että pyrin ostamaan mahdollisimman vähän materiaaleja. Oikeilla valinnoilla ja hyvällä tuurilla en joutuisi ostamaan mitään uutta. Vuosien ajan olen kerännyt kirpputoreilta ja kangas-kaupoista kankaita, vetoketjuja ja nappeja; asioita joista olen pitänyt, vaikkon olisi tiennytkään, mitä niistä valmistan. Lisäksi olen saanut lahjoituksena tilkkuja mummoiltani, muutamilta teattereilta sekä täysin tuntemattomilta ihmisiltä, jotka ovat kuulleet tekemisistäni. Kaappini ovat täynnä näitä aarteita ja mikäs sen parempaa kuin käyttää ne juuri tähän mallistoon, ensimmäiseen Krista Korkiakosken näköiseen mallistoon.

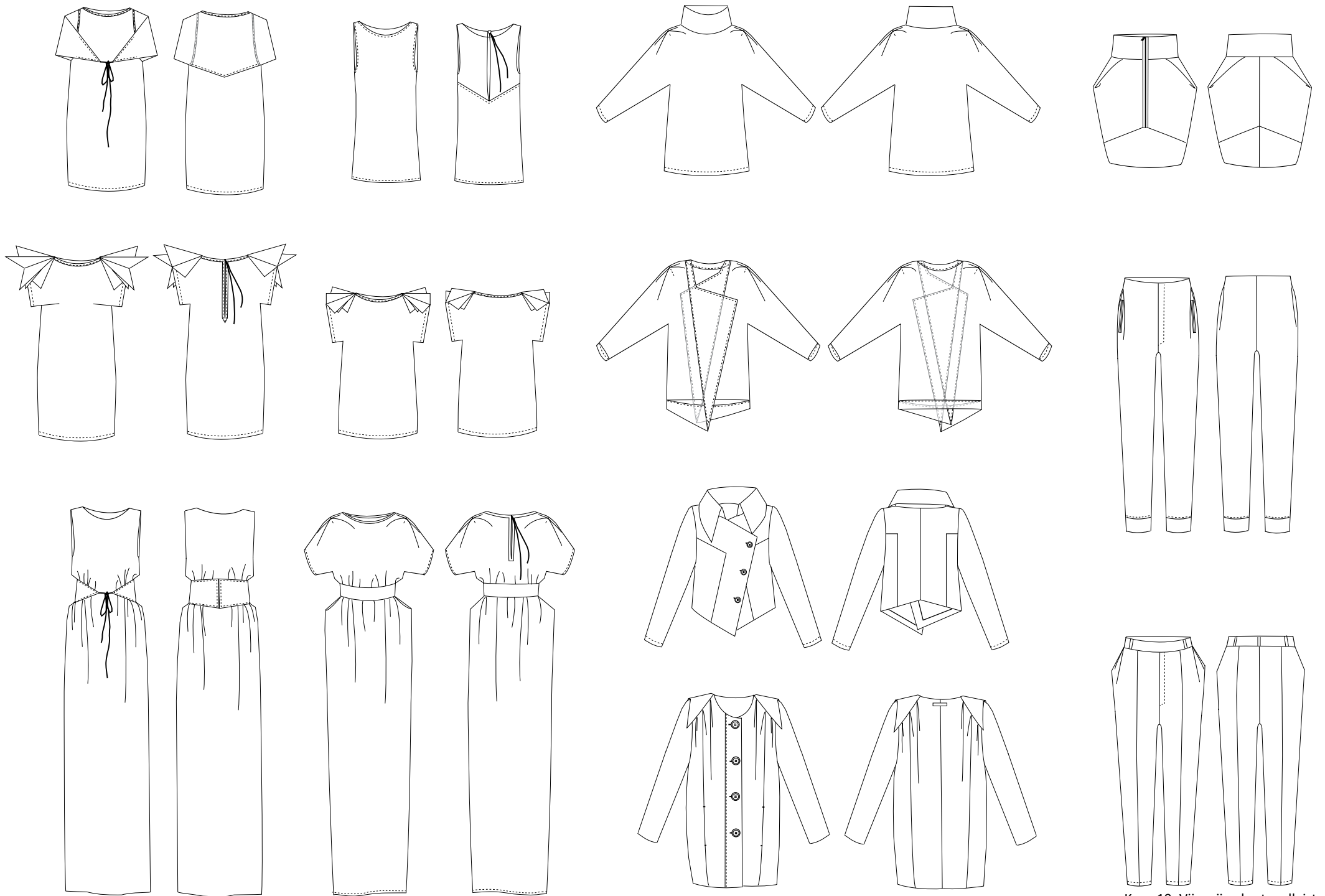
Aloitin malliston tarkemman suunnittelun käymällä läpi materiaalivaraston. Leikkasin pienet tilkut lähes kaikista kankaista ja aloin sommitella niistä kokonaisuuksia (kuva 18). Tällöin minulla oli jo aavistus malliston linjasta. Materiaalien kartoituksen avulla osa ideoistani vahvistui ja osa tippui pois. Valitsin mielestäni parhaimmat materiaalit ja nidoin niiden tilkut yhdelle arkille värien ja laatuojen mukaan. Näin minun oli helppo katsella ja tunnistella kankaita ja nahkoja malleja suunnitellessani. Luonnostelin malleja piirtämällä hyvin vähän, koska se ei ole minulle luontainen tai työtapa. Piirrän käsin ainoastaan hahmottaakseni joitain yksityiskohtia tai rakenteita. Kaiken muun piirtämisen teen tietokoneella. Pidän tietokoneen avulla työskentelystä erityisesti siksi, että pystyn tekemään malleihin helposti muutoksia, voin yhdistellä eri vaatekappaleita nopeasti sekä vaihdella värejä napin painalluksella.

Mallisto syntyi joulukuun 2010 aikana. Vaatteiden mallit ja materiaalit

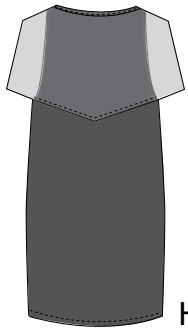
nivoutuivat yhteen sekä malliston laajuus hahmottui. Lopulta se muotoutui kokonaisuudeksi joka sisälsi päällystakin, nahkatakkin, kahdet housut, hameen, kaksi pitkää mekkoa, lyhyen mekon, tunikan, t-paidan, topin, trikoopaidan sekä sifonkisen paidan. Asusteet jätin suunnittelematta kokonaan, sillä päätin hyödyntää aiemmin nahasta valmistamiani laukumalleja. Halusin malliston olevan kokonaisuus, jonka osia yhdistelemällä saa luotua useita tunnelmaltaan hyvinkin erilaisia asukokonaisuuksia. Hallittu värimaailma toimii yhdistävänä tekijänä monimuotoisten mallien välillä. Perusväreiksi valikoituivat tumma violetti sekä harmaan ja beigen eri sävyt. Kontrastiväreinä ilmettä piristävät hento vaaleanpunainen ja raikas violetti. Lopuksi täydensin värikarttaa vielä mustalla ja luonnonvalkoisella.

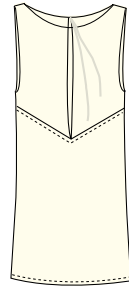
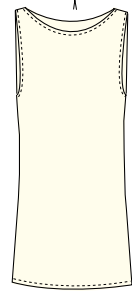
Kuva 18: Materiaalivaihtoehtoja

Kuva 19: Viivapiirroksiset malleista

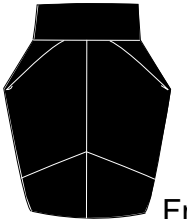
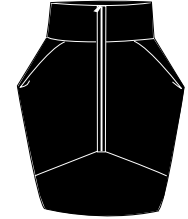
Helka

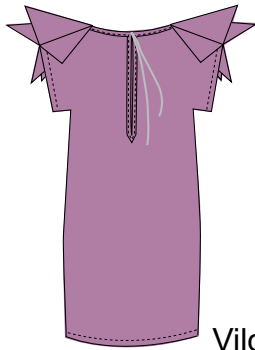
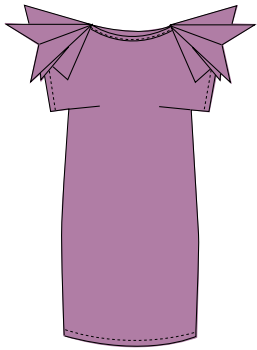
Lis

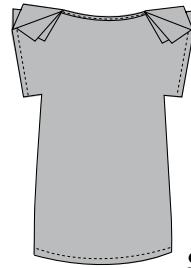
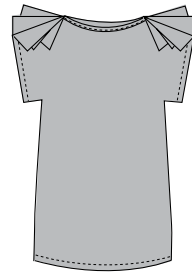
Laila

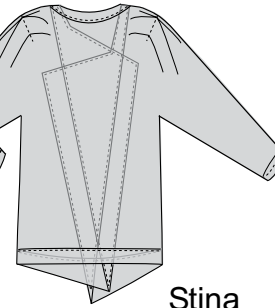
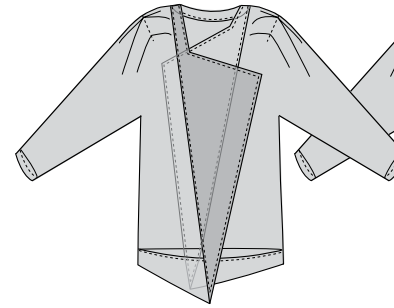
Freja

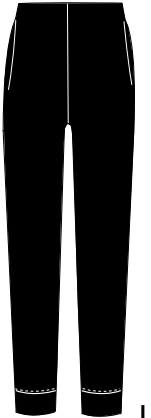
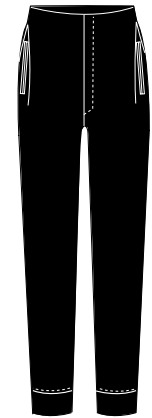
Vilda

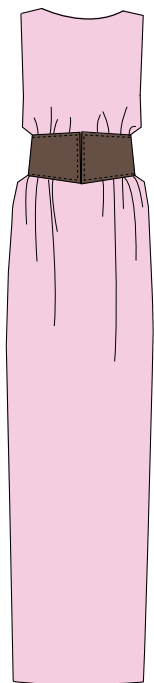
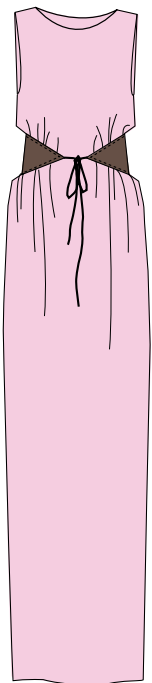
Siv

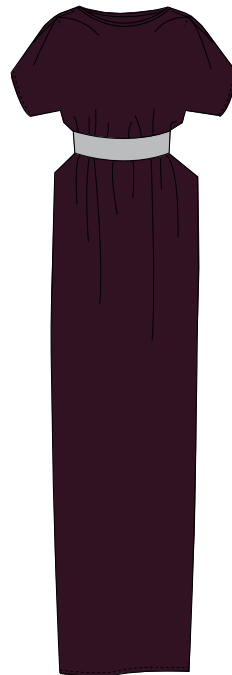
Stina

Lotte

Aida

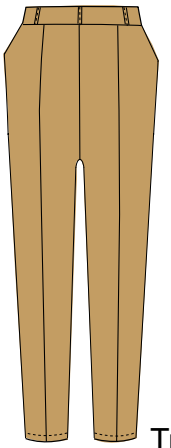
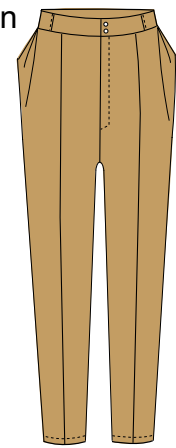
Olga

Karin

Kaia

Trine

3.3 Malliston valmistus

Malliston suunnittelun jälkeen hahmotin sen laajuuden ja osasin pohtia aikatauluani paremmin. Alun perin suunnittelin valmistavani vain muutaman asukokonaisuuden, mutta suunnittelutyön jälkeen minun oli pakko saada valmistettua kaikki malliston vaatteet. Halusin nähdä miten rakenteet ja materiaalit todella toimivat sekä pystyykö paria mallia ylipäätään pukemaan ihmiselle. Niinpä aikataulutin tulevat viikot pitkillä päivillä, jotta saisin kaikki osat ommeltua 3.3.2011 oleviin valokuvauksiin mennessä.

Aloitin oman mallistoni valmistuksen alkuperäisen aikatauluni mukaisesti viikolla 2. Ensimmäisiksi valmistettaviksi vaatteiksi valitsin tunikan sekä t-paidan, joissa molemmissa oli samat kolmiorakenteet olkasaumoissa (kuvat 22-24). Minun oli päästävä heti selvittämään onnistuivatko olkasaumojen koristeet alunperin suunnittelemani rakenteilla. Molempien mallien kaavoitus onnistui heti eikä malleihin tarvinnut tehdä ompeluvaiheessa juurikaan muutoksia. Olkasaumojen kolmiorakenteet osoittautuivat toimiviksi ja leikkisiksi yksityiskohdiksi. Seuraavaksi kaavoitin trikoopaidan sekä toisen pitkistä mekoista (kuvat 25-27). Molemmissa malleissa oli sama olan muotoa korostava laskostelu. Oikeanlaisten väljyyden löytäminen sekä laskosten syvyyksien ja sijaintien määrittäminen vaati prototyypin valmistamisen. Muodon hakeminen onnistui vaivattomimmin prototyypin ollessa ihmisen päällä. Onnistuneiden olkarakenteiden jälkeen tuli määritellä pitkän mekon alaosan muoto. Halusin helman olevan niin kapea kuin mahdollista ilman erillistä halkiota. Mekon pehmeisiin muotoihin sain lisää särmää kaavoittamalla lantion seudulle selkeät kulmat, jotka kätkivät sisään taskut. Itse mallien ompelu tapahtui melkollailla nopeasti.

Kuva 21: Mekon leikkuu

22

24

25

26

23

27

Vaatteiden valmistusjärjestykseen vaikuttivat materiaalien värit ja mallit. Samantyyppiset mallit kannatti kaavoittaa samalla kertaa ja samanväristen ompelulankojen käyttö mahdollisti useammankin vaateen valmistamisen samanaikaisesti. Näistä syistä seuraavaksi päädyin jatkamaan valmistusta valkoisista ja vaaleanpunaisista materiaaleista koostuvaa pitkää mekkoa (kuva 28) ja toppia (kuva 29). Mekon kaavoittaminen onnistui vaivattomasti tekemällä muutoksia aiemmin valmistetun mekon kaavoihin. Helmaan tuli lisää väljyyttä ja yläosasta istuvampi, hihatton malli. Tämä mekko oli ensimmäinen vaatekappale jonka alkuperäissuunnitelmiin tuli merkittäviä muutoksia. Keskelle taakse suunniteltu vetoketju jäi pois ja puvussa kiinteästi oleva vyö vaihtui irralliseksi. Syynä tähän oli se, että materiaali tuli olemaan niinkin joustavaa, että syytä pukemista helpottavan vetoketjun ompeluun ei ollut. Toppi taas oli puolestaan ensimmäinen vaatekappale, jossa pääsin kokeilemaan erilaisten materiaalien yhdistelyä. Siinä yhdistyivät luonnonvalkoinen kiiltäväpintainen trikoo, hento vaaleanpunainen sifonki ja vaaleanharmaat nahkanauhat. Yhdistelmä osoittautui toimivaksi ja ennen kaikkea mielenkiintoiseksi. Sen jälkeen oli hyvä lähteä jatkamaan materiaalien yhdistelyä monimutkaisemmissakin vaatekappaleissa.

Aiempien melko yksinkertaistenkin mallien jälkeen siirryin työläämpiin malleihin, nahkatakkiin (kuvat 34-35) ja päällystakkiin (kuvat 38-39). Takkien materiaaleina olivat vanha miesten ruskea nahkatakki (kuvat 31 ja 33) sekä vaaleanruskea miesten trenssi (kuva 36). Molempien mallien valmistus alkoi samoilla työvaiheilla eli vanhojen takkien purkamisella ja materiaalin määrän kartoittamisella. Nahkatakkin alkuperäiseen suunnitelmaan tuli muutamia muutoksia materiaalin määrän vuoksi. Hihoihin ja etukappaleelle oli lisättävä kaavoitusvaiheessa saumoja, jotta kappaleet sai leikattua nahasta. Takin suuri kaulus vei paljon materiaalia, joten siihen tuli lisää saumoja useaankin kohtaan (kuvat 30 ja 32). Ompelin kappaleet yhteen minkä jälkeen työstin päällystakin samaan vaiheeseen. Myös siinä tuli materiaalin vuoksi pieniä muutoksia saumojen sijainteihin. Takin muodon saaminen ja olan seudulla olevien vastalaskosten määritys toi haastetta takin kaavoitukseen. Molempien takkien ollessa koottuina valmistin niihin vuorit ja suunnittelin sisätöiden yksityiskohdat (kuva 37). Päällystakin vuorittaminen oli hyvinkin helppoa verrattuna nahkatakkiin. Sen alareuna ja hihansuut tuli liimata ennen vuoritusta, koska ohut vuorikangas ei saa pidettyä nahassa tehtyä taitetta tarpeeksi terävänä. Kummatkin takit onnistuivat lopulta suunnitelmieni mukaan ja ne ovat varmasti hienoimpia vaatekappaleita mallistossani.

31

32

33

34

35

36

37

38

39

Takkien valmistuttua aloitin housujen kaavoittamisen. Housut ovat mielestäni kaikkein vaikeimpia vaatteita valmistaa. Mallin saaminen toimivaksi ja istuvaksi vaatii paljon työtä. Vaikeuttaakseni kaavoitusta entisestään suunnittelin molemmat mallistoni housut malleiksi joissa ei ole sivusaumoja. Kaavoituksen ja valmistuksen aloitin mustista istuvista housuista (kuvat 40-41). Housujen vyötärön muoto saadaan sivuilla olevien vastalaskosten avulla. Laskokset on ommeltu muutaman sentin matkalta kiinni, minkä jälkeen ne avautuvat reiden muodon mukaisesti. Laskosten sisälle ompelin listataskut vanhoista nahkahousuista. Nilkkapituisten housujen lahkeisiin ompelin samasta nahasta vielä 4 cm levyiset kaitaleet yksityiskohdiksi. Vyötärön siistii housujen sisäpuolelle kääntyvä vaaleanruskea muotokaitale.

Beigen väristen housujen kaavoittaminen ja valmistaminen oli huomattavasti monimutkaisempaa. Housut ovat malliltaan mustia housuja väljemmät ja niissä on lantiolla kulmat, jotka piilottavat sisäänsä taskut (kuvat 42-43). Alun perin suunnittelin myös kolmio-rakennetta ympäröivän vastalaskokset, mutta ne osoittautuivat ensimmäisessä prototyypissä leventävän housujen mallia huomattavasti. Päädyin jättämään taskujen yhteyteen pienet laskokset koristeiksi ja kaventamaan mallia edessä ja takana olevista saumoista. Kaavoihin tehtyjen muutosten jälkeen valmistin lopulliset housut. Lisäyksenä tuli vielä erilliset sisäpuolelle ommellut kaitaleet, jotka siistivät kapeat lahkeensuut. Vyötärökaitale vyölenkeillä ja luonnonvalkoisella satiini sisuksella viimeistelee housut.

40

42

41

30

43

Aloittaessani hameen (kuvat 44-45) valmistuksen käytin apuna edellisten housujen kaavoituksen yhteydessä tekemiäni havaintoja. Myös hameeseen oli tarkoitus tehdä taskut, joita ympäröi vastalaskokset. Rakenteen osoittautuessa epämiellyttäväksi päädyin käyttämään hameessa samaa rakennetta kuin housuissakin, mutta ilman taskua sekä ympäri käännettynä. Eli housuissa sisäpuolelle muodostunut kolmio tuli hameessa nyt ulkopuolelle. Keskelle eteen ompelin vetoketjun suunnitelmien mukaan, mutta helman nahkainen kaistale sekä vyötärökaitale muuttivat muotoaan. Vyötärökaitaleesta tuli suora ja kulman muoto siirtyi hameen alaosaan. Hame oli malliston vaate, joka muuttui kaikkein eniten valmistusvaiheessa. Materiaalit olivat alkuperäiset, mutta niiden muodot muuttuivat. Mallista tuli lopulta näyttävämpi, kuin olin aluksi suunnitellut.

Hameen jälkeen valmistin mustan mekon, jossa sifonkinen kolmio-osa taittuu yläselästä eteen rinnan kohdalle (kuva 46). Mallin rakenne on kiinnostanut minua alusta asti ja nyt vihdoinkin pääsin kokeilemaan, voiko se ylipäänsä toimia. Kaavoittaessa käytin apuna aiemmin valmistamani tunikan kaavaa. Halusin saada mekkoon samat linjat ja väljyydet kuin tunikaankin. Takakappaleen sifongin kulman muodon löytämiseen käytin apuna topin kaavaa. Valmistin prototyypin ensimmäisten kaavojeni perusteella mekon sifonkiosasta ja se ei vielä toiminut halutulla tavalla. Tein muutokset kaavaan ja leikkasin sifongin eri langansuunnassa mikä sai materiaalin asettumaan paremmin. Ainoana muutoksena tuli se, että päädyin jättämään eteen nahkanauhoilla solmittavat

kulmat irrallisiksi enkä ommellut niitä kiinni etukappaleeseen, mikä helpottaa mekon käyttöä. Mekko onnistui suunnitelmieni mukaan ja on kaunis yksinkertainen vaate, joka kuitenkin lopulta paljastaa rakenteellisia yllätyksiä.

Viimeisenä valmistettavan vaatteena oli vaaleanharmaasta sifongista valmistettava paita (kuvat 47-49). Mallissa on olalla samantyyppiset laskosranteet kuin aiemmin valmistetuissa trikoopaidassa ja pitkässä mekossa. Olin alunperin suunnitellut paitaan nappikiinnitystä, mutta luovuin ajatuksesta nähtyäni mallin valmiina. Materiaali laskeutui kauniisti paidan ollessa auki, joten en enää halunnut siihen kiinnittämiä. Ohuella vyöllä paitaan saa tarvittaessa lisää muotoa.

4 Erilaisten suunnitteluprosessien vertailua

Olen esitellyt opinnäytetyössäni kolme erilaista suunnitteluprosessia. Ensimmäisenä käsittelin yksityiskohtaisesti perinteiset, usein teollisuudessa käytetyt työtavat alan kirjallisuutta apuna käyttäen (kaavio 1). Toisena esittelin omien havaintojeni perusteella, syksyllä 2010 työharjoittelussani, näytösmalliston suunnittelussa ja valmistuksessa käytetyt menetelmät (kaavio 2). Lopuksi toin esille ensimmäisen oman mallistoni suunnittelu- ja valmistusprosessit, jotka olen toteuttanut itselleni parhaiten soveltuvia työtapoja käyttäen (kaavio 3). Suunnitteluprosessit eroavat selkeästi toisistaan ja mielestäni jokaisessa on sekä hyvät että huonot puolensa. Helpottaakseni näiden eroavaisuuksien hahmottamista, olen koontanut jokaisesta suunnitteluprosessista oman kaavion.

Luodessani kaavioita käytin apuna Pirkko Anttilan teosta Tutkimisen taito ja tiedonhankinta (2000). Teoksen sivulla 150 on käsityön ja muotoilun suunnittelun ja valmistuksen vaiheita käsittelevä teoreettinen malli. Malli esittelee prosessin hyvin yksityiskohtaisesti aloittaen alkumielikuvasta ja ratkaisujen hahmottamisesta. Prosessi etenee niin, että mielikuva tarkentuu vaihe vaiheelta lopulta täsmälliseksi, tavoitelluksi työn tulokseksi.

Omissa suunnitteluprosesseja käsittelevissä kaavioissani olen hiukan pelkistänyt Anttilan mallia, säilyttäen kuitenkin rakenteen ja käsitteet samanlaisina. Pelkistämällä sain kaavioista selkeitä ja helposti ymmärrettäviä.

Ulkoinen informaatio
 - Edellisen kokoelman tilastotiedot
 - Kilpailija-analyysi
 - Trendiennusteet
 - Muotitalojen kokoelmat
 - Alan lehdet
 - Asiakkaita ja kollegat

Herääminen

Sisäinen informaatio
 - Suunnittelijan omat näkemykset
 - Tuotemerkin tyyli
 - Idea- ja messumatkat

Ideoiden etsiminen

4.1

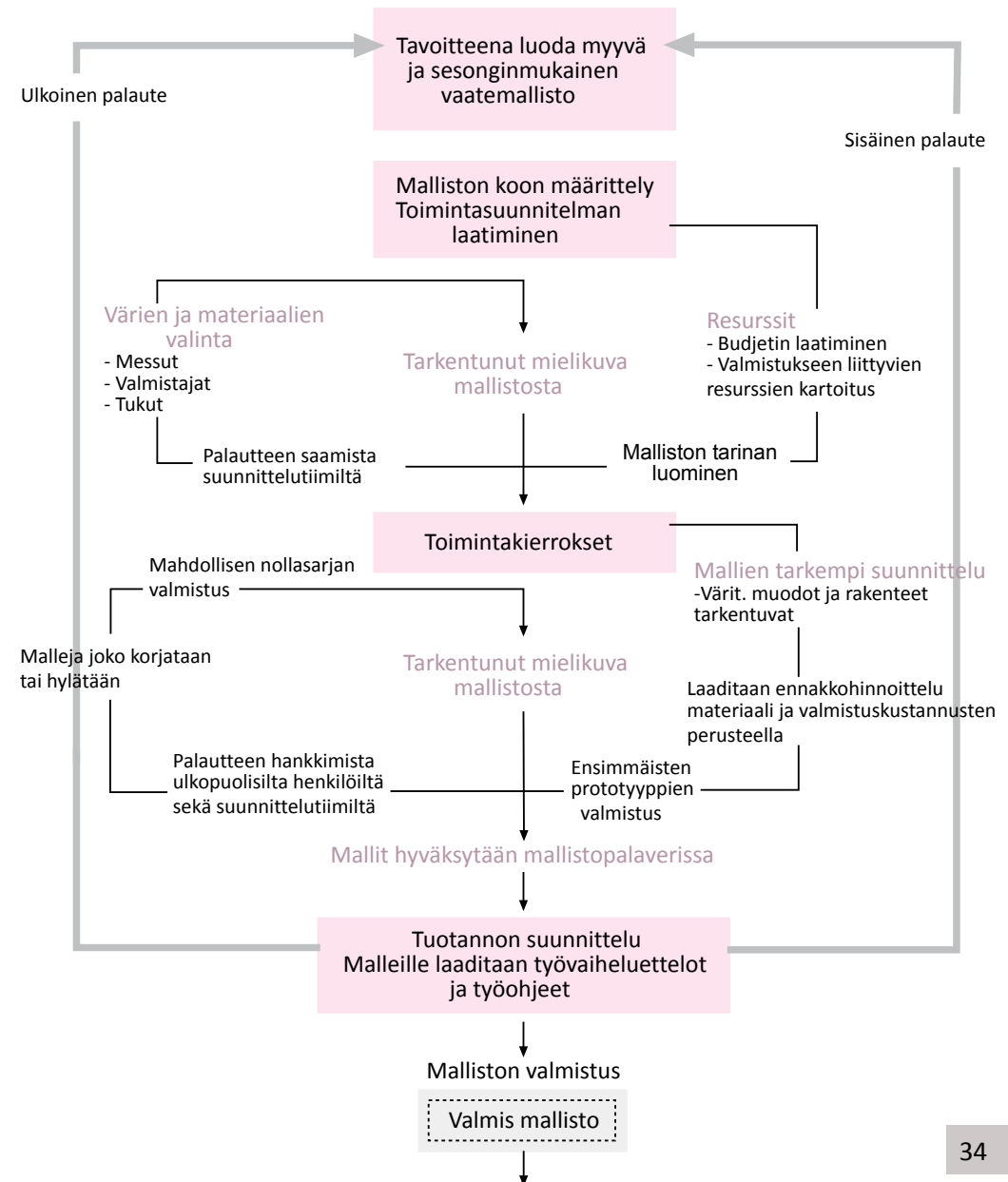
Kaaviot suunnitteluprosesseista

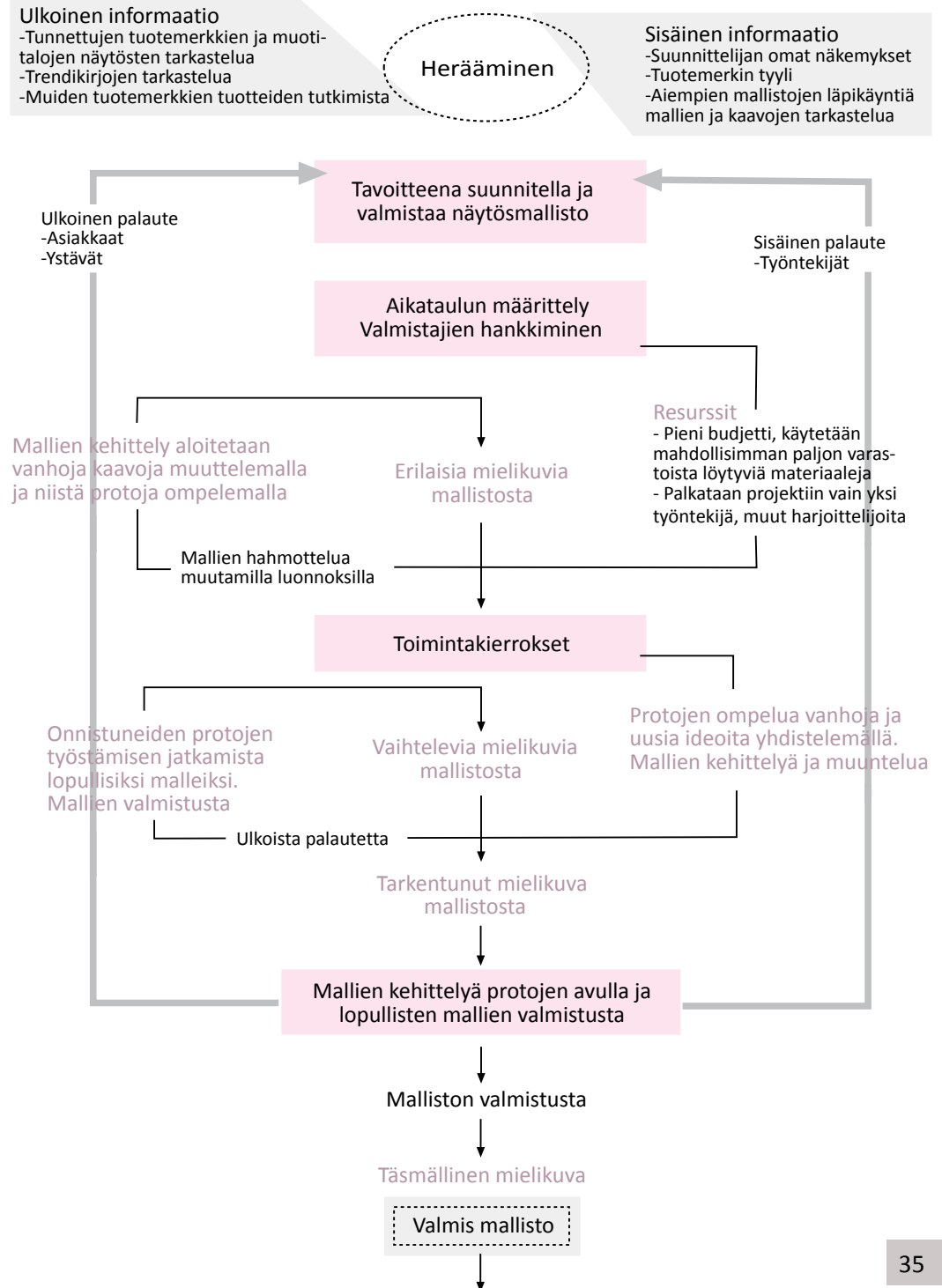
4.1.1 Perinteinen suunnitteluprosessi

Perinteinen suunnitteluprosessi alkaa heräämisellä tulevaan sesonkiin. Kaavioon on listattu ulkoiset ja sisäiset informaation lähteet, joiden avulla herätään aiheeseen ja käynnistetään suunnitteluprosessi. Kun tulevan malliston lähtökohdat on kartoitettu, työskentely jatkuu ideoiden etsimisellä. Malliston tavoitteiden määrittelyn jälkeen laaditaan toimintasuunnitelma siitä, mitä lähdetään tekemään ja miten se aiotaan toteuttaa. Malliston laajuuden kartoitus on tässä vaiheessa tärkeä asia. Tiedon avulla voidaan lähteä kartoittamaan budjettiin ja valmistukseen liittyvät resurssit. On otettava selvää missä mallisto voidaan valmistaa ja millaisen kone kannan valmistus vaatii.

Kartoitettujen lähtökohtien, ideoiden ja toimintasuunnitelman perusteella luodaan mallistolle tarina. Tarinan hahmotuttua se käydään läpi koko suunnittelutiimin voimin. Tarinan myötä malliston luonne alkaa selkiytyä ja voidaan tehdä värejä sekä materiaaleja koskevat valinnat. Suunnitteluprosessin myötä mielikuva mallistosta on tarkentunut siihen pisteeseen, että voidaan aloittaa mallien tarkempi suunnittelu. Vaatteiden muodot sekä rakenteet tarkentuvat materiaalien ja värien avulla malliston tarinan mukaisiksi. Teollisuudessa suunnitelluista malleista laaditaan ennakkohinnoittelut materiaalien ja valmistuskustannusten perusteella.

Mallien suunnittelun jälkeen valmistetaan ensimmäiset prototyypit. Prototyypit ja vaatteiden ennakkohinnoittelut käydään tarkasti läpi ja usein pyritään saamaan palautetta suunnittelutiimin lisäksi myös ulkopuolisilta henkilöiltä. Tässä vaiheessa päätetään malleihin tehtävistä muutoksista ja mahdollisista

hylkäämisistä. Korjausten jälkeen on mahdollista valmistaa vaatteista vielä eri kokoja käsittävä nollasarja. Kun mallit on todettu toimiviksi, ne hyväksytään mallistopalaverissa.

Näiden toimintakierrosten jälkeen, malliston ilme on tarkentunut siihen pisteeseen, että voidaan aloittaa tuotannon suunnittelu. Malleille laaditaan tarkat työvaiheluettelot ja työohjeet, joiden avulla valmistusprosessi saadaan mahdollisimman tehokkaaksi. Malliston valmistuksen jälkeen koossa on onnistunut mallistokokonaisuus, jonka suunnittelu ja valmistus ovat edenneet jouhevasti.

4.1.2 Näytösmalliston suunnitteluprosessi pienyrityksessä

Pienyrityksessä suunnitteluprosessi käynnistyy tarpeesta luoda tuotemerkille kevät ja kesä 2011 näytösmallisto. Herääminen aiheeseen tapahtuu tutustumalla erityisesti ulkoisiin informaation lähteisiin. Muiden tuotemerkkien mallistoihin tutustuminen ja tulevien trendien tarkastelu, ovat keskeisiä asioita. Tärkeänä sisäisen informaation lähteenä, ovat omat aiemmin valmistetut mallistot. Tavoitteiden asettamisen jälkeen, määritellään aikataulu ja malliston valmistukseen liittyvät resurssit. Kun malliston valmistuksesta vastaavat työntekijät on löydetty, aloitetaan mallien kehittäminen. Tärkeässä osassa kehittäminen ovat aiemmin yrityksessä kaavoitetut mallit. Kaavoja muuttelemalla ommellaan ensimmäiset prototyypit.

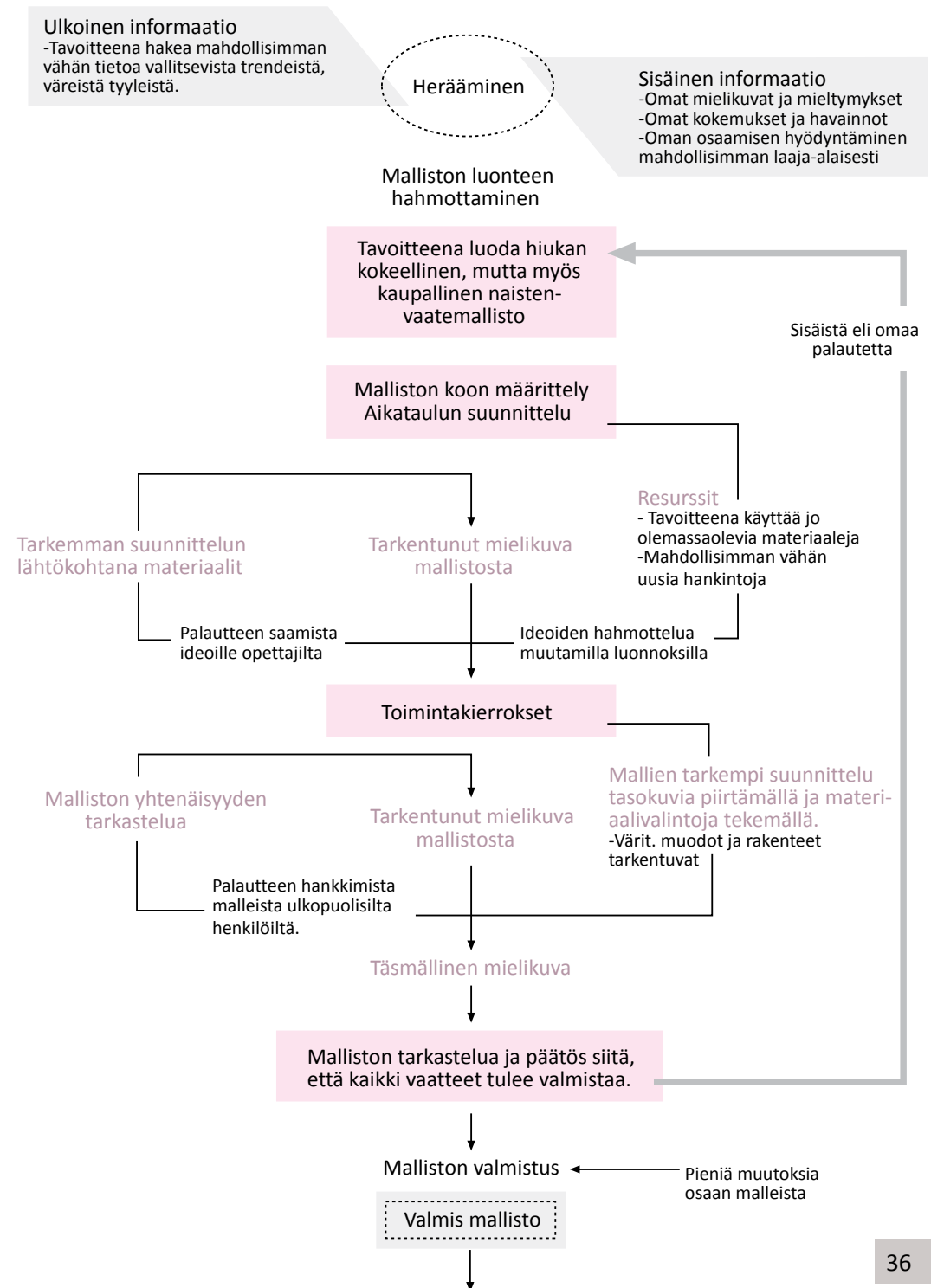
Tässä vaiheessa mallistosta on vielä useita näkemyksiä, sillä prototyyppi-vaiheeseen ovat päätyneet lähes kaikki mielenkiintoiset mallit. Suunnittelu-

prosessi etenee prototyyppejä valmistamalla ja niihin muutoksia tekemällä. Malleille haetaan palautetta ulkopuolisilta henkilöiltä, kuten asiakkailta ja ystäviltä. Kun prototyyppi on todettu toimivaksi, aloitetaan lopullisen vaateen valmistus. Tästä eteenpäin prosessi jatkuu samanlaisena loppuun asti, prototyyppejä kehittämällä ja onnistuneita malleja valmistamalla. Täsmällinen mielikuva mallistosta tarkentuu vasta valmistuksen loppuvaiheessa. Koko suunnitteluprosessin ajan mallistoon ovat vaikuttaneet sekä ulkoinen että sisäinen valmistajilta saatu palaute.

4.1.3 Oma suunnitteluprosessi

Aloittaessani oman mallistoni suunnitteluprosessia päätin, että yritän perehtyä mahdollisimman vähän ulkoiseen informaatioon. Halusin sisäisen informaation eli omien kokemusten ja havaintojeni toimivan malliston innoittajina. Tavoitteiden asettamisen jälkeen suunnittelin aikataulun sekä määrittelin malliston koon. Materiaalien kartoittaminen oli tärkeä vaihe työskentelyssä, sillä ne tulivat vaikuttamaan merkittävästi malliston ilmeeseen.

Hahmottelin ideoita muutamilla luonnoksilla ja hain niille palautetta opettajiltani. Tämän jälkeen aloitin mallien tarkemman suunnittelun piirtämällä tasokuvia ja tekemällä lopulliset materiaalivalinnat. Mallien valmistuttua tarkastelin vielä malliston yhtenäisyyttä ja hankin palautetta ulkopuolisilta henkilöiltä, kuten ystäviltäni. Pienten muutosten myötä mielikuva tarkentui täsmälliseksi ja vaatteiden valmistus saattoi alkaa. Päädyin lopulta valmistamaan kaikki malliston vaatteet. Osaan malleista tuli pieniä muutoksia valmistuksen yhteydessä, mutta suurin osa säilytti alkuperäisen muotonsa.

4.2 Suunnitteluprosessien vertailua

Uusi suunnittelutyö alkaa useimmiten taustatietojen hankkimisella. Esittelemissäni suunnittelutöissä malliston syntyyn vaikuttavaa informaatiota haetaan eri tavoin ja perustein. Erityisen tärkeää taustatyö on teollisessa vaatetussuunnittelussa, jossa tuotetaan suuria sarjoja. Tuotteiden kysyntä on kartoitettava tarkasti etukäteen menestymisen takaamiseksi. Sisäisen ja ulkoisen informaation määrä vaikuttaa suunnittelijan mahdollisuuksiin käyttää luovuuttaan. Suurissa yrityksissä ideoiden toteuttaminen on aina rajoitetumpaa tulosvaatimusten vuoksi. Pienemmissä yrityksissä, joissa malliston suunnittelusta ja sitä koskevista päätöksistä suunnittelija vastaa yksin, on hänellä ulkoisen sekä sisäisen informaation käytön suhteen huomattavasti vapaammat kädet. Näytösmalliston suunnitteluprosessissa suunnittelija perehtyy pääosin itseään kiinnostavaan aineistoon jättäen aiempien mallistojen myyntiluvut taka-alalle. Oman mallistoni suunnitteluprosessissa luovuutta rajoittavia tekijöitä ei juurikaan ole, sillä ideointi perustuu omiin havaintoihini ja mieltymyksiini.

Jokaisen käsittelemäni prosessin tarkoituksena on luoda mallisto. Niiden luonteet ja laajuudet vaihtelevat niin suuresti, että se väistämättä vaikuttaa suunnitteluprosesseihin. Lähtötilanteet ja päämäärät ovat kuitenkin kaikissa samantyyppisiä. Mallistoille asetettujen tavoitteiden jälkeen alkaa resurssien määrittely. Perinteisessä suunnitteluprosessissa määritellään malliston koko ja laaditaan tarkka toimintasuunnitelma. Omassa suunnitteluprosessissani pohdin malliston laajuutta ja aikataulua yhtä aikaa. Yritin hahmottaa, kuinka laajan kokonaisuuden ehtisin todella valmistaa. Näytösmalliston suunnit-

telun alkaessa laaditaan suuntaa antava toimintasuunnitelma. Määritellään mallistolle dedline sekä hankitaan sille valmistajat. Malliston laajuus on vielä hiukan avoin. Tässä suunnittelutyön vaiheessa erityisen tärkeää on mielestäni suunnitelmien tarkkuus ja realismi, sillä esimerkiksi huonosti suunniteltu aikataulu tuottaa aina ongelmia.

Toinen tarkasti määriteltävä aihealue on resurssit. Ne tuovat lisää eroavaisuuksia suunnitteluprosesseihin ja sitä mukaa myös lopputuloksiin. Mitä pienempi budjetti, sitä tarkempi suunnittelu. Omassa prosessissani suunnittelu lähti täysin materiaaleista. Niiden värit ja määrät sanelivat malliston ilmeen ja mallit. Valmistukseen liittyvien resurssien kartoittaminen on erityisen tärkeää näytösmalliston suunnitteluprosessissa, sillä tarkkaa tietoa harjoittelijoiden taidoista suunnittelijalla ei vielä ole. Taidot tulevat vaikuttamaan siihen miten, laaja ja monimutkainen mallisto todella voidaan toteuttaa.

Kun resurssit on kartoitettu, suunnittelu etenee ideoinnin myötä tarinan luomiseen. Perinteisessä suunnitteluprosessissa tarinan luominen on merkittävimmissä roolissa. Sen avulla hahmotellaan malliston ilmettä koko suunnittelutiimin voimin. Omassa suunnitteluprosessissani päädyin piirtämään muutaman luonnoksen sekä kokoamaan ideataulun. Hain ideoilleni palautetta opettajiltani. Näytösmalliston ideointi lähtee käyntiin keskustelulla suunnittelijan ja valmistajien välillä. Muutamat pienet luonnokset antavat suuntia malliston ilmeestä.

Tästä eteenpäin prosessit eroavat toisistaan yhä enemmän. Perinteisessä suunnitteluprosessissa keskitytään tarkkoihin väri- ja materiaalivalintoihin.

Näytösmalliston kehittäminen aloitetaan vanhoihin kaavoihin perehtymällä ja niistä prototyyppinä ompelemalla. Oman malliston suunnittelu käynnistyy materiaalien pohjalta. Perinteisessä suunnitteluprosessissa malliston mielikuvaa lähdetään tarkentamaan loogisesti, vaihe vaiheelta. Näytösmalliston ilmettä haetaan prototyyppien kehittelyn avulla ja omassa suunnittelutyössäni malliston ilme selkiytyy materiaalien myötä niin, että yksityiskohtainen suunnittelun alku viivapiirroksia piirtämällä.

Kun malleja on saatu aikaan, niille hankitaan palautetta eri puolilta. Teollisuudessa prototyyppinä tarkastellaan koko suunnittelutiimin voimin ja niihin tehtävistä muutoksista päätetään yhdessä. Omassa prosessissani haen palautetta viivapiirroksilleni opettajilta ja ystäviltäni. Näytösmalliston kohdalla palautetta haetaan niin asiakkailta kuin ystäviltäkin. Heiltä saatujen palautteiden perusteella päädytään aloittamaan jo ensimmäisten vaatteiden valmistus prototyyppien kehittelyn rinnalla.

Suunnitteluprosessit etenevät kohti vaatteiden valmistusta omilla tavoillaan. Perinteisessä suunnitteluprosessissa mielikuva on tarkentunut niin, että mallit hyväksytään mallistopalaverissa ja niiden tuotannon suunnittelu aloitetaan. Malleista teetetään mallikappaleita ja niitä tarkastelemalla tehdään mahdolliset mallia ja/tai mitoitusta koskevat muutokset. Tarkkojen ohjeistusten myötä mallit ovat valmiita valmistettaviksi. Näytösmalliston suunnitteluprosessi puolestaan jatkuu prototyyppien kehittelyllä ja mallien valmistamisella prosessin loppuun asti. Viivapiirroksia tai ohjeistuksia valmistukseen ei ole tehty missään vaiheessa. Oman malliston valmistus alkaa viivapiirrosten avulla tarkentuneen mielikuvan myötä. Valmistusvaiheessa muutamiin mallei-

hin tulee pieniä muutoksia.

Jokaisella suunnitteluprosessilla on sekä hyvät että huonot puolensa. Perinteinen teollisuudessa käytetty suunnitteluprosessi on tarkalla aikataulullaan ja yksityiskohtaisella etenemisellään hyvin tehokas. Tarkkaan tehty taustatyö ja resurssien kartoittaminen auttavat lopputuloksen onnistumisessa. Prosessin samanlainen eteneminen suunnittelutyöstä tai sesongista toiseen voi toisaalta olla myös puuduttavaa. Se, että suunnittelija tekee samat työvaiheet samassa järjestyksessä ja samoja välineitä käyttäen mallistosta toiseen, voi tehdä suunnitteluprosessista myös ikävän. Lisäksi ideoiden rajoitettu käyttö ja suuret onnistumisen paineet ovat suunnittelijan arkipäivää.

Näytösmalliston suunnittelu prototyyppinä kehittämällä on suunnitteluprosesseista selkeästi työläin. Työskentely vie aikaa eikä lopputuloksena syntyneen kokonaisuuden onnistumisesta ja yhtenäisyydestä voi olla täysin varma. Vastaavanlaisen menetelmän käyttö vaatii suunnittelijan läsnäoloa lähes kaikissa valmistuksen vaiheissa. Menetelmän parhaimpia puolia on se, että suunnittelija voi tehdä malleihin muutoksia milloin ja miten tahansa haluaa. Omassa prosessissani käytetyt menetelmät ovat toimivia, jos suunnittelusta ja valmistuksesta vastaa sama henkilö. Mikäli malliston ympärillä työskentelee useampi henkilö, herää heti kysymys siitä, voiko suunnittelua tehdä pelkästään yhden tekijän mieltymysten mukaan. Lisäksi valmistukseen liittyvät ohjeistukset tulisi tehdä tarkemmin. Mikäli myös mallistolle asetetut vaatimukset ovat suuremmat, tulisi perehtyä enemmän ulkoiseen informaatioon ja tehdä taustatyötä erityisesti asiakaskuntaa koskien.

5. Malliston esittäminen sähköisesti

Kun oman malliston suunnittelu ja toteutus muotoutuivat opinnäytetyökseni tiesin heti, että haluan esitellä ne tavalla, jolla tavoittaisin mahdollisimman paljon ja vaivattomasti asiasta kiinnostuneita ihmisiä. Näin päädyin luomaan osana opinnäytetyötäni ensimmäisen oman blogini. Saadakseni mallistoa laadukkaasti esittelevää materiaalia järjestin studiokuvaukset. Kuvauksissa kuvattiin kymmenen mallistoni vaatteista koottua asukokonaisuutta.

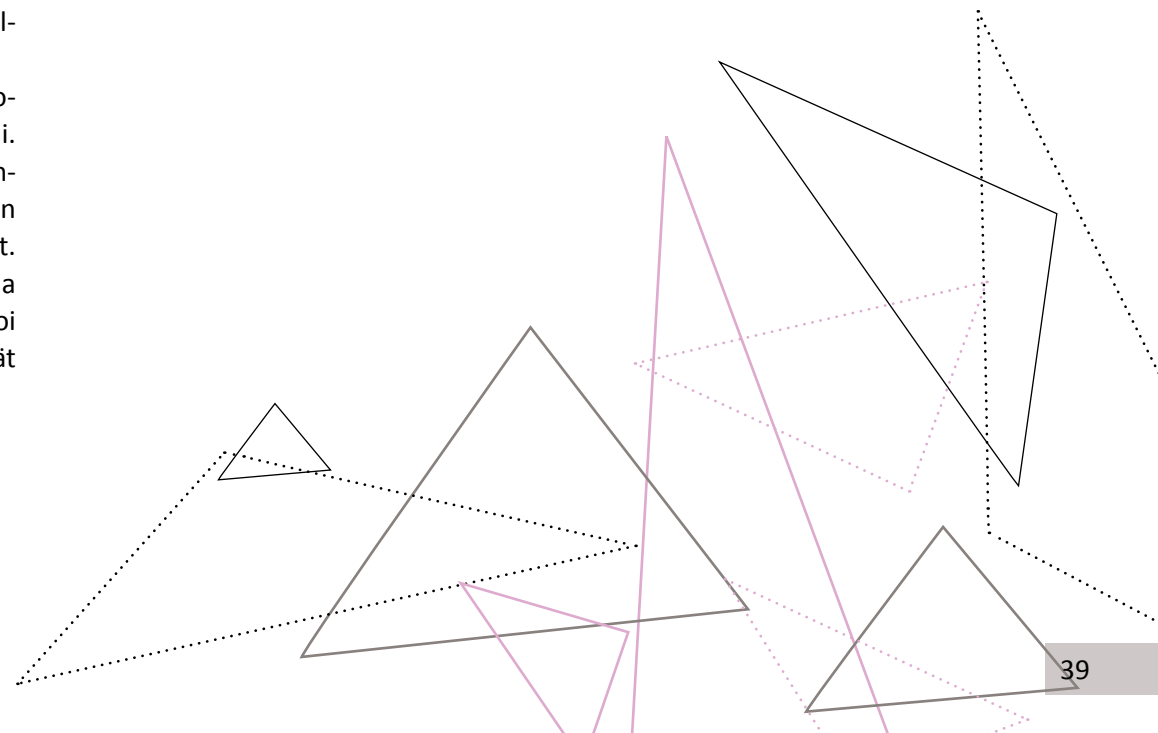
Olen pitkään haaveillut nettisivuista, blogista tai sähköisestä portfolios- ta, jonka avulla olisi helppo esitellä osaamistaan niin entisille, nykyisille kuin tulevillekin asiakkaille. Suurin osa yhteydenpidosta tapahtuu nykyään sähköisesti, joten mikä sen helpompaa kuin lisätä esimerkiksi sähköpostiin suora linkki sivuilleni ja näin napin painalluksella viestin vastaanottaja pääsee heti tarkastelemaan osaamistani. Tarkoituksena on siis luoda sivusto, joka palvelee minun tarpeitani vielä opinnäytetyönä valmistetun malliston esittelyn jälkeenkin.

Päiväkirjamaisten, arkeani käsittelevien, julkaisujen sijaan aion esitellä blogissa tapahtumia ja töitä, jotka liittyvät omaan ammatilliseen osaamiseeni. Suuri osa blogeista kirjoitetaan nimimerkeillä tekijöiden halutessa pitää henkilöllisyytensä salassa. Oman blogini tulee perustua avoimuuteen, juuri siihen mitä minä olen, osaan ja haluan. Vaatteille ja tekemiselle on annettava kasvot. Muotia ja tyyliä käsitteleviä blogeja on mielestäni jo liikaa. Niissä kirjoittaja poimii julkaisuihinsa muun muassa sen hetken trendejä sekä kuvaa ja raportoi omista ostoksistaan ja asuvalinnoistaan. Mielenkiintoisimmat sivustot jäävät

ihmisten mieleen, mutta suuri osa muotiblogeista jää pintaa raapaiseviksi ja ajan myötä unohtuu.

Blogini ei tule olemaan muotia ja trendejä seuraava sivusto. En myöskään tavoittele tuhansia viikoittaisia lukijoita, vaan haluan sen olevan kanava, jonka kautta kiinnostuneiden on helppo seurata työskentelyäni ja vaiheitani vaatetusallalla. Ensimmäisen oman mallistoni asukokonaisuuksien esittely toimii loistava aloituksena blogini toiminnalle. Kyseessä ei ole mikä tahansa ompelutyö, vaan ammatillisen kasvuni kannalta merkittävä työ, opinnäytetyöni.

Tulevissa alaluvuissa kerron mallistoni matkasta muotikuviksi ja päivän julkaisuiksi. Järjestämäni kuvausten ja blogin luomisen lisäksi, perehdyn hiukan blogien mahdollisuuksiin toimia yritysten ja tuotemerkin näkyvyyden edistäjinä.

5.1 Näkyvyyttä blogilla

Blogit ovat olleet 2000-luvun alun nopeimmin kasvanut media. Ne ovat multaneet tiedonvälityksen ja sitä mukaa myös liiketoiminnan. Blogien on huomattu vaikuttavan merkittävästi yritystoimintaan, mikä on saanut tunnettujen yritysten toimitusjohtajatkin bloggaamaan. Jokainen voi luoda omanlaisensa blogin ja ne voivat olla hyödyksi sekä suurissa että pienissäkin yrityksissä. (Kilpi 2006, 1.)

Blogit ovat verkkosivustoja, joihin lisätään ajankohtaista, päivämäärällä varustettua sisältöä. Vanhat merkinnät säilyvät luettavissa uusien ilmestymisestä huolimatta. Blogien suosioon on erityisesti vaikuttanut niiden käytön helppous, nopeus ja yksinkertaisuus. Erilaiset blogialustat ja palvelut ovat helpottaneet julkaisemista entisestään. Jos osaa käyttää tietokonetta, osaa myös luoda blogin. Blogit ovat mahdollistaneet yrityksille uudenlaisen tavan kommunikoida muunmuassa nykyisten ja tulevien asiakkaiden sekä omien työntekijöiden kanssa. Suuret yritykset käyttävät nykyään blogeja sähköpostin sijaan sekä sisäisessä että ulospäin suuntautuvassa viestinnässä. Lisäksi yritykset voivat viestittää blogien avulla asioista, joita tavalliset tiedotusvälineet eivät katso julkaisemisen arvoisiksi. (Kilpi 2006, 3-5.)

Viime vuosina blogien merkitys Suomessa on kasvanut. Ne ovat saaneet hurjasti lukijoita sekä vaikutusvaltaa. Blogien kaupalliseen hyödyntämiseen on herätty myös Suomessa, esimerkiksi muotiblogit lähtivät harrastuksesta ja ovat nyt kasvaneet koko muotialaa kiinnostavaksi bisnekseksi. Yritykset ovat kiinnostuneet niistä suurten kävijämäärien vuoksi. Mainostamalla blogien

kautta tavoitetaan helposti suuria määriä tavoiteltua kohderyhmää. Ruotsissa tunnetuimmat blogit keräävät viikoittain satoja tuhansia eri kävijöitä sivustoilleen. Suomessa tilanne on vielä huomattavasti pienempi. Vain harvan blogin yhteydessä voi puhua suurista kävijämääristä ja tällöinkin viikoittaisia tavoitettuja lukijoita on vain kymmeniä tuhansia. (Palmén 2011, 71-74.)

Blogin tyyppi vaikuttaa yritysten ja tuotteiden mainonnan uskottavuuteen. Esimerkiksi muotiblogeissa tuotteiden markkinointi on luontevampaa verrattuna ruokablogeihin. Kirjoittajan on helpompi kertoa ja suositella vaatetta verrattuna vaikkapa levinjauheeseen. (Palmén 2011, 74.)

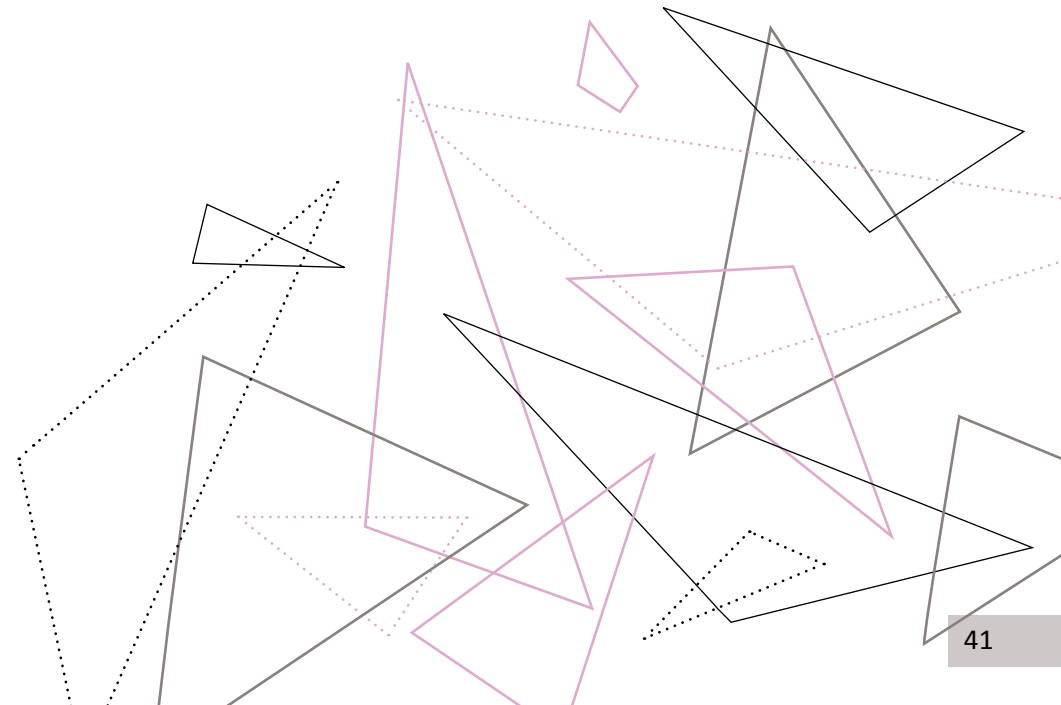
Etsin erilaisia suomalaisten yritysten kirjoittamia blogeja. Halusin nähdä millaisia ne ovat sisällöltään, sillä suurin osa blogikokemuksistani liittyy yksityisten henkilöiden ylläpitämiin sivustoihin. Löysin Finnairin Kiitotie-nimisen blogin (<http://blogit.finnair.fi>). Blogilla on useita kirjoittajia yrityksen eri tehtävistä muun muassa johtotehtävissä olevia henkilöitä sekä lentäjiä ja lentoemäntiä. Blogi oli sisällöltään mielenkiintoinen. Kirjoittajat käsitelivät omia arkisia töissä kokemiaan asioita, esimerkiksi matkoja ja työtehtäviä. Finnairin asioita käsittelevä ja korostava blogi on onnistuttu kokoamaan niin, että yrityksen mainonta sekoittuu hienovaraisesti kirjoittajien henkilökohtaisiin kokemuksiin.

Blogien vahvuutena on juuri niiden henkilökohtaisuus ja yllätyksellisyys. Verrattaessa perinteistä mediaa ja mainontaa blogeihin, se alkaa väistämättä näyttää ennalta arvattavalta ja ehkä jopa vanhanaikaiselta. Perinteiset

uutiskriteerit täyttävät asiat käsitellään mediassa aina samoja kaavoja käyttäen. Päivän uutisia voidaan tietysti käsitellä myös blogeissa, mutta niiden yhteyteen tuodaan usein myös kirjoittajan omia näkemyksiä. (Kilpi 2006, 96).

Sen lisäksi, että blogilla voidaan nopeuttaa, tehostaa ja helpottaa yrityksen toimintaa, voi sen avulla myös tienata rahaa. Bloggaava pienyrittäjä voi bloginsa avulla synnyttää uutta tulonmuodostusta yritykselleen. Blogin avulla rahaa voi hankkia mainostamisen lisäksi myös tuotteistamalla blogin. Blogin ympärille voi luoda nettikaupan, jossa myydään omien tuotteiden lisäksi blogiin liittyviä tuotteita. (Kilpi 2006, 139-141.)

Blogit ovat tulleet jäädäkseen. Niiden suosion leviämisen ei näy loppua. (Kilpi 2006, 155). Mahdollisuudet blogeista hyötymiseen ovat lähestulkoon rajattomat. Uudet blogin kautta mainontaan ja markkinointiin liittyvät menetelmät vain odottavat löytäjiään.

5.2 Malliston kuvaukset

Opinnäytetyötä suunnitellessani päätin jo varhaisessa vaiheessa, että valokuvaan mallistoni näyttelyn tai näytöksen sijaan. Muotikuvaukset ovat aina kiinnostaneet minua ja nyt minulla oli viimein mahdollisuus päästä itse kokeilemaan vastaavanlaista kuvaustilannetta (kuvat 50-59). Harjoitteluni aikana avustin tuotekuvauksissa, mutta kuvaukset mallien kanssa ovat minulle vähemmän tuttuja.

Mallistoni kuvaukset järjestettiin Kuopion Muotoiluakatemia valokuvausstudiossa 3.3.2011. Varasin studion tammikuun alussa ja näin sain lopullisen päivämäärän mallistoni valmistumiselle. Kuvauspaikan lisäksi, minun oli vielä löydettävä suuri joukko avustajia, sillä itselläni ei juurikaan ollut kokemusta studiotyöskentelystä. Sain koottua helmikuun aikana kaveripiiristäni ammattitaitoisen kuvausryhmän. Malliksi lupautui Emiisa Knuutinen, joka on toiminut minulla sovitussmallina aikaisemminkin. Meikistä ja hiuksista vastasi meikkitaiteilijaksi valmistunut ystäväni Taru Eskelinen (kuva 59). Valojen suunnittelun ja perehdytykseni studiotyöskentelyyn hoiti opiskelukaverini Tanna Rantanen. Vaatteista ja niiden pukemisesta mallille huolehti kaksi ystävääni. Minulle tehtäväkseni jäi valokuvaus, sillä sitä vastuuta ei kukaan kavereistani halunnut mielellään ottaa.

Suunnittelin kuvausten sisällön tarkasti etukäteen, mikä nopeutti työskentelyä kuvauspäivänä (Liite 1). Suunnitelmat asukokonaisuuksista, meikistä ja hiuksista valottivat avustajille kuvausten tyyliä ennakoon. Lähes viisi tuntia kestäneet kuvaukset onnistuivat ongelmitta. Tuloksena syntyneet kuvat vastasivat malliston ilmeelle ja tyylille asettamiani tavoitteita.

Kuva 50: Kuvaukset

51

52

53

54

55

56

57

58

59

5.3 Oman blogin luominen

Kuvausten jälkeen aloitin ensimmäisen oman blogini luomisen. Olen seurannut blogeja, mutta oman julkaiseminen oli minulle uutta. Perehtyessäni blogeihin, luin myös blogin luomisen perusteista Tuomas Kilven Blogit ja Bloggaaminen (2006) kirjasta. Päädyin valitsemaan useista blogipalveluista Blogger:n, sillä se on yksi maailman suurimmista blogipalveluista. Uskoin sen käytön olevan vaivatonta, koska niin monet muutkin ovat päätyneet valitsemaan sen. Käyttäjätunnuksen luomisen jälkeen tarvittiin muutama napin painallus ja olin jo nimeämässä blogia sekä sen osoitetta.

Mietin blogin nimeämistä pitkään. Halusin, että nimi viittaisi minuun olematta kuitenkaan oma nimeni. Pohdittuani tarkkaan blogin graafista ilmettä, päädyin lopulta nimeen i & K.K.. Aluksi nimi ei välttämättä sano lukijalle mitään, mutta heti sivuston avattuun, koko nimeni tulee blogin taustan myötä esille. Blogin osoitteessa nimi on muotoa iandkk. Kokonaisuudessaan osoite on www.iandkk.blogspot.com.

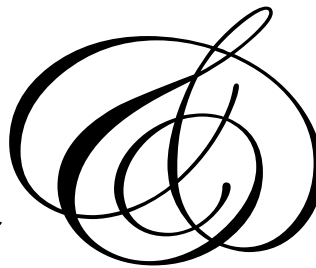
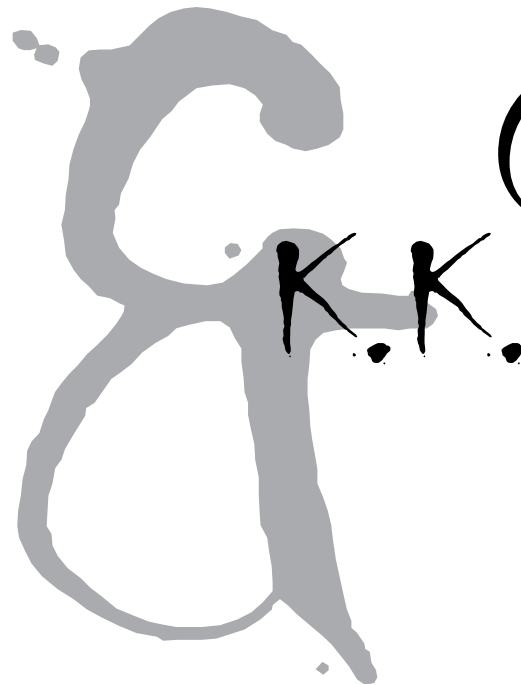
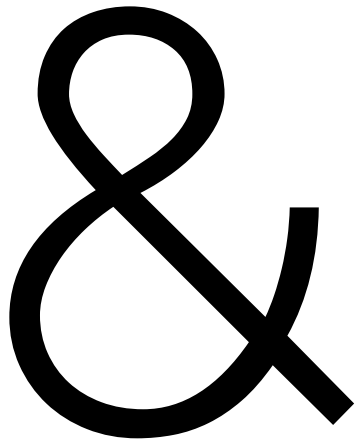
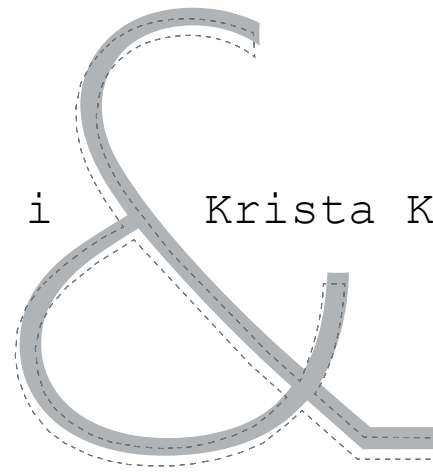
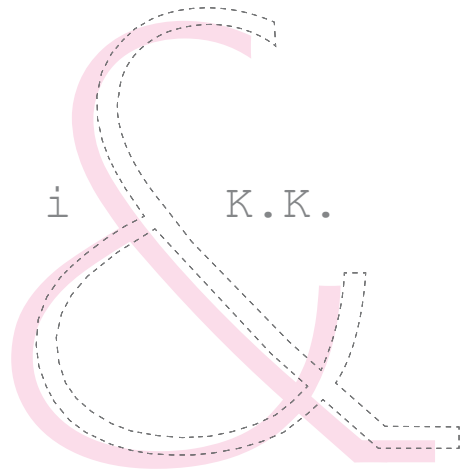
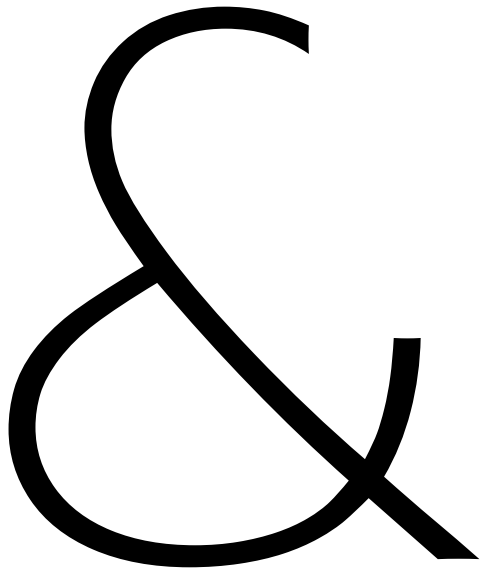
Halusin blogilleni tyylikkään ja selvästi perinteisistä malleista poikkeavan ilmeen. Ulkoasun suunnittelu lähti liikkeelle eri asetuksia kokeilemalla. Lähtökohtana oli saada nimeni näkyväksi taustalla luontevasti. Niinpä päädyin valitsemaan mallin, jonka taustakuvaksi pystyi liittämään kuvan. Löysin vaihtoehtoja hyvin yksinkertaisen mallin, jossa taustalla oleva kuva kuultaa harmaan, julkaisuille tarkoitetun, osion alta. Läpikuultavuus ja kerroksellisuus ovat aina kiehtoneet minua, joten otin ne keskeisiksi teemoiksi blogia luodesani. Lisäksi valitsin vielä sivun asetteluksi mallin, jossa ylläpitäjää ja blogia

koskevat tiedot ovat sivuston alareunassa. Näin sain siirrettyä kaiken ylimääräisen teksti vähemmän korostettuun paikkaan. Yleisilmeen hahmotuttua, aloin suunnitella blogin taustakuvaa (kuva 61).

Taustakuvan tuli olla tyylikäs ja näyttävä, nimeni paljastava kokonaisuus. Aloin kehittää erilaisia malleja sanan i & Krista Korkiakoski ympärille (kuva 60). Päädyin lopulta valitsemaan selkeän mallin, jossa nimi kulkee linjakkaasti reunasta toiseen ja &-merkki on muodoltaan näyttävä. Lisäsin &-merkkiin vielä vaaleanharmaan sävyn, mikä yhdistää taustan blogin muuhun ilmeeseen. Pian sivuston yleisilme alkoi näyttää juuri siltä, mitä olin tavoitellutkin.

Kuva 60: Blogin taustakuva

Tyylikästä ilmettä piristämään lisäsin vielä osaan sivun teksteistä vaaleanpunaisen värin.

Kun puitteet alkoivat olla kunnossa, oli 10.3.2011 ensimmäisen julkaisun vuoro. Tekstin lisäksi julkaisu sisälsi blogin ensimmäisen kuvan. Kuva oli kooste useasta mallistooni liittyvästä kuvasta (kuva 62). Onnistuneita otoksia tärkeämmäksi nousi kuitenkin kuvan taustattomuus. Olin häivyttänyt kuvan taustan kuvankäsittelyohjelmalla, mikä toi blogin ilmeeseen läpinäkyvyydellä taas täysin uuden ulottuvuuden. Perjantaista 11.3.2011 lähtien julkaisin kymmenen päivän ajan päivittäin yhden mallistoni asukokonaisuuksista (sivut 46-51). Kuvauksissa otettujen kuvien lisäksi kerroin vaatteista sekä malliston suunnittelun ja valmistuksen vaiheista.

Kuva 62: Blogin ensimmäinen kuva

Kuva 63: Blogin ilme

Kuva 64

Finally Friday 11.3.2011

Freja
Kaia
Siv

Kuva 65

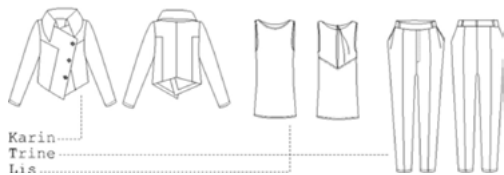
My purple paper planes 12.3.2011

Vilda
Kit

Kuva 66

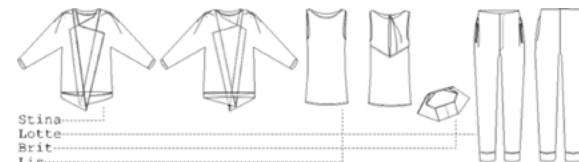
Why Sundays are always so sad? 13.3.2011

Karin
Trine
Lis

Kuva 67

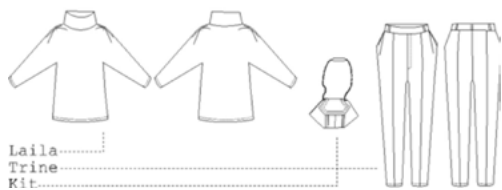
Monday morning 14.3.2011

Stina
Lotte
Brit
Lis

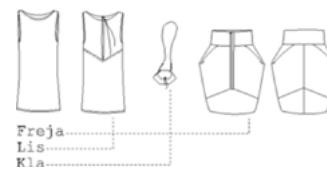
Kuva 68

Telling stories 15.3.2011

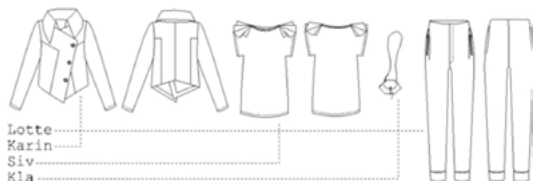
Kuva 69

Wednesday with my wallet 16.3.2011

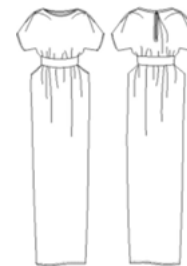
Kuva 70

Thursday's lunchtime 17.3.2011

Kuva 71

Taking care 18.3.2011

Olga

Kuva 72

Saturday night Diva 19.3.2011

Helka

Kuva 73

The Final One 20.3.2011

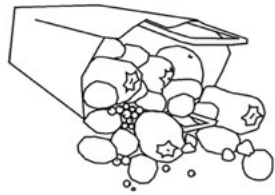
Aida

Kuva 74

kuva 75

kuva 76

Kuva 77

6 Pohdinta

Opinnäytetyöni on hyvin laaja kokonaisuus. Erilaisiin suunnitteluprosesseihin perehtyminen ja itselleni parhaiten soveltuvien työskentelytapojen etsiminen lisäksi suunnittelin sekä valmistin ensimmäisen oman mallistoni. Lisäksi järjestin malliston asukokonaisuuksille studiokuvaukset ja lopuksi loin vielä blogin ja esittelin mallistoni sen avulla.

Opinnäytetyön tekeminen on vienyt viime kuukausina lähes kaiken aikani, mutta en kadu sitä yhtään. Mikäli en olisi luonut mallistoa ja blogia nyt, niiden tekeminen olisi saattanut vain jäädä ja jäädä lopulta kokonaan tekevätkin. Nyt minulla oli hyvä syy toteuttaa nämä haaveeni. Työni tavoitteena oli auttaa hahmottamaan tulevaisuuden suunnitelmiani. Sen avulla lähdin selvittämään, olisiko minusta pienyrittäjäksi ja oman tuotemerkin perustajaksi. Yrityksen perustamisvaiheiden sijaan, keskityin työssäni etsimään lähinnä tuotemerkin tyyliä ja ilmettä.

Laajan opinnäytetyö kokonaisuuden tekeminen testasi pienyrittäjän tarvitsemia kykyjäni. Erityisesti järjestelmällisyyttä ja stressin hallintaa, kun yhtä aikaa tulella on useampi rauta ja kaikesta tekemisestä on suoriuduttava yksin. Myönnän työn tekeminen olleen työlästä, mutta tekisin vastaavanlaisen projektin myös uudelleen. Se tyytyväisyyden tunne, mikä valtaa mielen malliston valmistuttua, on tunne, jonka haluan kokea tulevaisuudessani vielä uudelleen.

Työn myötä, alan jatkojalostaa tuotemerkki ajatusta ja pohtia sen kannattavuutta. Selvitan myös, mitkä mallistoni tuotteista voisivat olla myyntikelpoisia, miten ne tulisi hinnoitella ja kuinka suuria määriä niitä olisi mahdollista

valmistaa. Tämän lisäksi olisi pohdittava sitä, miten tuotteita tulisi myydä ja kuinka laajasta tuotemerkki kokonaisuudesta todella olisi kyse.

Haaveilin alun perin tekeväni työni yritykselle tai yksityiselle asiakkaalle. Lopulta kävi kuitenkin niin, että minusta tuli sekä työn tekijä, että asiakas. Näin jälkikäteen ajateltuna, aiheen valikoituminen näin oli todella hyvä asia ammatillisen kasvuni kannalta. Työn myötä olen oppinut uusia asioita itsestäni ja ennen kaikkea hahmottanut paremmin vaatetussuunnittelijan todellista työnkuvaa. Työskentelyni on ollut koko prosessin ajan hyvin itsenäistä. Palautetta työn vaiheista sain opettajiltani Sirpa Rynnäseltä ja Mariella Rauhalalta. Lisäksi hain palautetta mallistolle ystäviltä ja läheisiltäni. Palautteen hakeminen ulkopuoliselta asiantuntijalta jäi kokonaan pois työstäni. Uskon hakevani palautetta mallistolleni myöhemmin pohtiessani paremmin sen tulevaisuutta.

Olen tyytyväinen opinnäytetyöhöni kokonaisuudessaan. Alan kirjallisuutta ja omia kuvallisia ja sanallisia kokemuksiani yhdistelevä kirjallinen osio, voi mahdollisesti toimia suunnannäyttäjänä niille aloitteleville suunnittelijoille, jotka etsivät vielä työskentelynsä parhaiten soveltuvia menetelmiä. Syntynyt mallisto toimii hyvänä työnäytteenä tulevaisuudessa hakiessani sitten töihin tai jatko-opintoihin. Monet vuosien aikana suunnittelemani mallistot ovat jääneet vain paperille ja sitä myötä myös unholaan. Tästä syystä olen tyytyväinen siihen, että olen viimein saanut luotua laajemman mallistokokonaisuuden suunnitelmieni pohjalta yhden tai kahden asukokonaisuuden sijaan. Hienoa on myös se, että mallistoni oli herättänyt ihmisissä kiinnostusta. Kymmenen malliston esittelypäivän aikana blogi oli avattu lähes 500 kertaa.

Lähteet

Anttila, P. 2000. Tutkimisen taito ja tiedon hankinta, Taito-, taide-, ja muotoilualojen tutkimuksen työvälineet. Hamina: Akatiimi Oy.

Döllel, H. & Eberle, H. 2006. Muoti piirtäminen, väri ja tyyli. Helsinki: WSOY.

Eberle, H., Hermeling, H., Hornberger, M., Kilgus, R., Menzer, D. & Ring, W. 2005. Ammattina vaate. Helsinki: WSOY

Guerin, P. 1987. Creative fashion presentations. New York: Fairchild Publications.

Jenky Jones, S. 2002. Fashion design. London: Laurence King Publishing.

Kilpi, T. 2006. Blogit ja bloggaaminen. Helsinki: Readme

Laakso, H. 2001. Brandit kilpailuetuna, Miten rakennan ja kehitän tuotemerkkiä. Helsinki: Talentum Media Oy.

Nuutinen, A. 2004. Edelläkävijät : hiljainen, implisiittinen ja eksplisiittinen tieto muodin ennustamisessa. Helsinki: Taideteollinen korkeakoulu.

Palmén, J. 2011. Etujoukko. *Image 2/2011*

Udale, J. 2008. Basics fashion design, Textiles and fashion. Lausanne: AVA Publishing.

Kuvat ja kaaviot

Kuva 1 Ideoita Kööpenhaminasta: Krista Korkiakoski 2010

Kuva 2 Hua Hin, Thaimaa: Krista korkiakoski 2008

Kuva 3 Historiallisia pukuja, Riika: Krista Korkiakoski 2009

Kuva 4 The Ritz-malliston ideataulu, toteutettu leihfileikkeistä: Krista Korkiakoski 2009

Kollaasin kuvälähteitä ei ole saatavilla, mutta ne saattavat olla tekijänoikeuslain alaisia.

Kuva 5 Ne puhtaat valkeat-tilataideteoksen ideataulu, Adobe Illustrator: Krista korkiakoski 2010

Krista Korkiakoski 2010

<http://www.vogue.co.uk/beauty/fashion-trends/080527-viktor--rolfshu-uemura.aspx>

Kuvien tietoja ei ole saatavilla, mutta ne saattavat olla tekijänoikeuslain alaisia.

<http://amusedmario.blogspot.com/2008/12/house-of-viktor-rolf.html>

Kuva 6 Maid of F- kilpailututyön ideatauluja: Krista Korkiakoski 2009
Kuva 7 Värejä, Adobe Illustrator: Krista Korkiakoski 2011
Kuva 8 Ote Graceful- kilpailututyön materiaalikartasta: Krista Korkiakoski 2009
Kuva 9 Tuotekortti, Macromedia FreeHand: Krista Korkiakoski
Kuva 10 Työskentelyä vaatetustehtaassa, Riika: Krista Korkiakoski 2009
Kuva 11 Harjoittelussa valmistamiani prototyyppejä, Helsinki: Krista Korkiakoski 2010
Kuva 12 Mallistoa: Krista Korkiakoski 2011
Kuva 13 Kööppenhamina: Krista Korkiakoski 2010
Kuva 14 Kerättyjä ideoita, Helsinki: Krista Korkiakoski 2010
Kuva 15 Koti, Helsinki: Krista Korkiakoski
Kuva 16 Harjoittelussa valmistamiani asuja, Helsinki: Krista Korkiakoski 2010
Kuva 17 Malliston ideataulu, kuvat <http://www.urbanoutfitters.co.uk>
Koottu Adobe Photoshop-ohjelmalla: Krista Korkiakoski 2010
Kuva 18 Materiaalivaihtoehtoja: Krista Korkiakoski 2010
Kuva 19 Viivapiirroksat malleista, Adobe Illustrator: Krista Korkiakoski 2010
Kuva 20 Mallisto, Adobe Illustrator: Krista Korkiakoski 2010
Kuvat 21-31 Malliston valmistusta: Krista Korkiakoski 2011
Kuvat 50-59 Malliston kuvaukset: Krista Korkiakoski 2011
Kuva 60 Blogin logo, Adobe Illustrator: Krista Korkiakoski 2011
Kuva 61 Blogin taustan suunnittelu. Adobe Illustrator, 2011
Kuva 62 Blogin ensimmäinen kuva, koottu Adobe Photoshopilla: Krista Korkiakoski 2011
Kuva 63 Blogin ilme: Krista Korkiakoski 2011

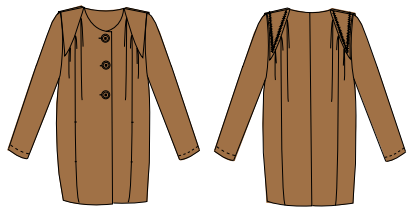
Kuva 64 Blogi, julkaisu Finaly Friday: Krista Korkiakoski 2011
Kuva 65 Blogi, julkaisu My purple paper planes: Krista Korkiakoski 2011
Kuva 66 Blogi, julkaisu Why Sundays are always so sad?: Krista Korkiakoski 2011
Kuva 67 Blogi, julkaisu Monday Morning: Krista Korkiakoski 2011
Kuva 68 Blogi, julkaisu Telling stories: Krista Korkiakoski 2011
Kuva 70 Blogi, julkaisu Wednesday with my wallet: Krista Korkiakoski 2011
Kuva 71 Blogi, julkaisu Thursday's lunchtime: Krista Korkiakoski 2011
Kuva 72 Blogi, julkaisu Taking care: Krista Korkiakoski 2011
Kuva 73 Blogi, julkaisu Saturday night Diva: Krista Korkiakoski 2011
Kuva 73 Blogi, julkaisu The Final One: Krista Korkiakoski 2011
Kuvat 74-77 Blogi, tunnelmakuva, Adobe Photoshop: Krista Korkiakoski 2011

Kaaviot toteutettu Pirkko Anttilan käsityön ja muotoilun suunnittelun ja valmistuksen vaiheita käsittelevää teoreettista mallia apuna käyttäen (Anttila 2000, 150)

Kaavio 1 Perinteinen suunnitteluprosessi: Krista Korkiakoski 2011
Kaavio 2 Näytösmalliston suunnittelu pienyrityksessä: Krista Korkiakoski 2011
Kaavio 3 Oma suunnitteluprosessi: Krista Korkiakoski 2011

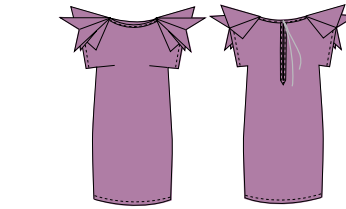
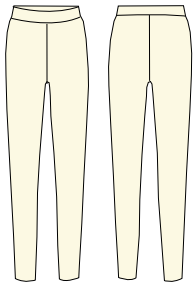
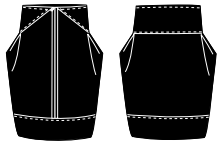
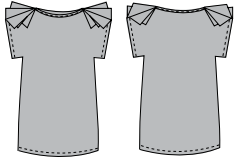
Kansikuva:

mallistoon liittyvistä kuvista koottu kuva, Adobe Photoshop: Krista Korkiakoski 2011

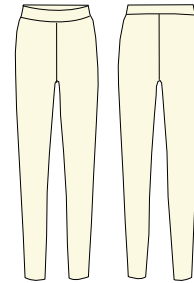
Asukokonaisuus:

Vaaleanruskea takki (puuvilla/polyester)
Vaaleanharmaa t-paita (hiukan kiiltävä trikoo)
Musta/ruskea hame (satiini ja nahka)
Valkeat sukkahousut
Harmaat nilkkurit

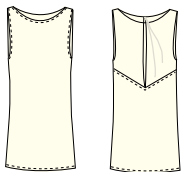
Asukokonaisuus:

Violetti tunika (puvillasatiini)
Valkeat sukkahousut
Musta laukku (nahka)
Mustat kengät

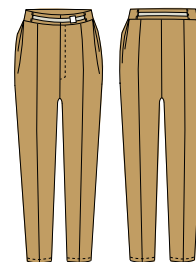
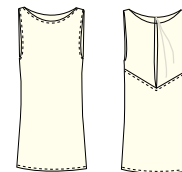
Asukokonaisuus:

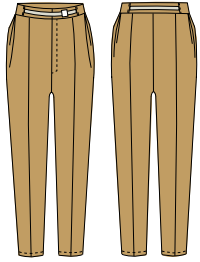
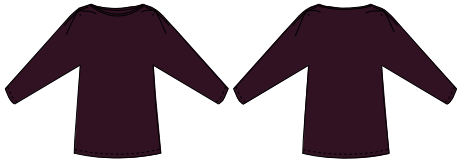
Valkoinen toppi (hiukan kiiltävä trikoo ja sifonki)
Musta/ruskea hame (satiini ja nahka)
Mustat nikkurit
Musta tylli huivi
Nahkapussukka

Asukokonaisuus:

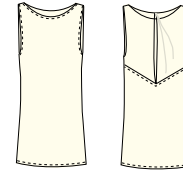
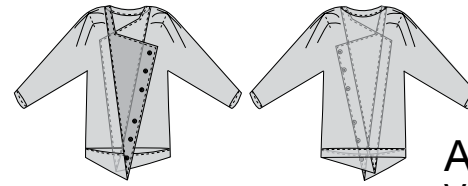
Tummanruskea takki (nahka)
Valkoinen toppi (hiukan kiiltävä trikoo ja sifonki)
Beiget housut (puuvilla)
Kultaisia koruja
Valkeat avokkaat

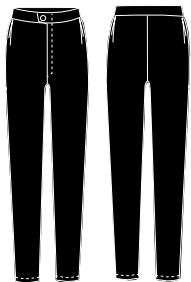
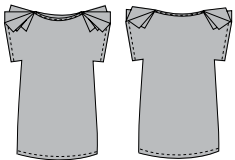
Asukokonaisuus:

Viinipunainen trikoopaita (hiukan kiiltävä trikoo)
Beiget housut (puuvilla)
Vaaleanharmaa vyö (nahka)
Musta kirjekuorilaukku (nahka)
Mustat kiilakorko kengät

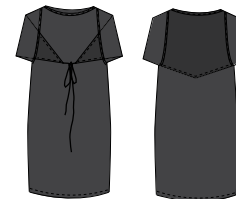
Asukokonaisuus:

Vaaleanharmaa paita (sifonki)
valkoinen toppi (hiukan kiiltävä trikoo ja sifonki)
Mustat housut (puuvilla/elastan)
Vaaleanruskea kirjekuorilaukku (nahka)
Mustat nilkkurit

Asukokonaisuus:

Tummanruskea takki (nahka)
Vaaleanharmaa t-paita (hiukan kiiltävä trikoo)
Mustat housut (puuvilla/elastan)
Harmaat nilkkurit
Huivi
Nahkapussukka

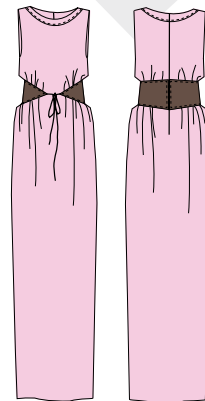
Asukokonaisuus:

Vaaleanruskea takki (puuvilla/polyester)
Musta mekko (sekoitekangas/sifonki)
kultaist korut
mustat kengät

Asukokonaisuus:

Viinipunainen pitkä mekko (hiukan kiiltävä trikoo)
Harmaa vyö (nahka)
Mustat kengät

Asukokonaisuus:

Haalean roosansävyinen mekko (trikoo)
Tummanruskea vyö (nahka)
Beiget korkokengät

www.savonia.fi

